దైవ సంపద

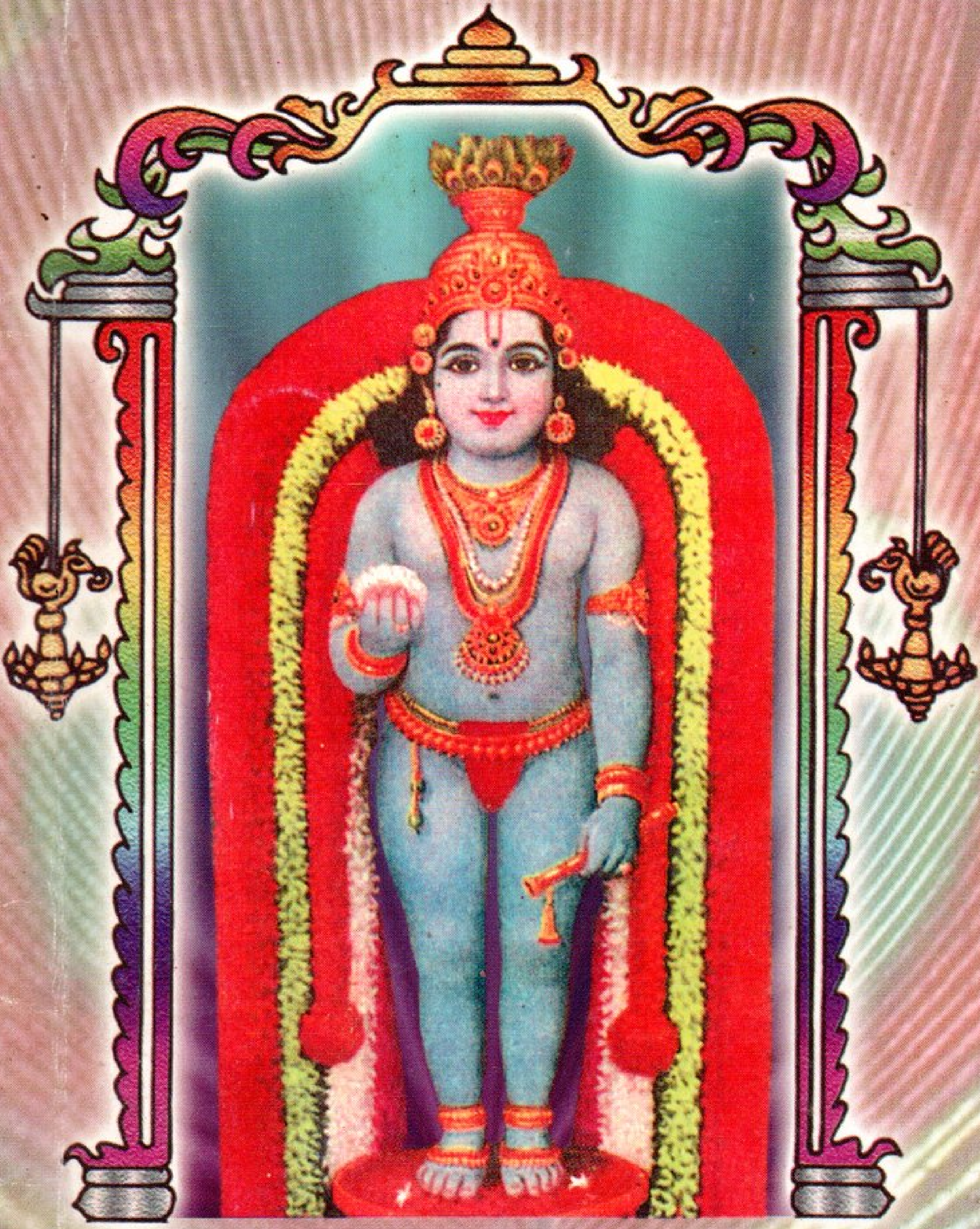

దైవ సంపద

శ్రీ నాన్నగారి ప్రసంగములు ఆధారముగా
ఈ గ్రంథము వ్రాయబడినది

డా॥ కె. రామారావు

సర్వహక్కులు :
శ్రీ రమణ క్షేత్రము
జిన్నూరు

ముద్రణ :
శ్రీరామ్ గ్రాఫిక్స్, పాలకొల్లు

ఉన్నత శిఖరములను అధిరోహించుటకు
ప్రయత్నించు మానవులకు భగవద్గీత చేసిన
ఉపదేశము అద్వితీయమైనది

- వారన్ హేస్టింగ్స్

ప్రియమైన ఆత్మబంధువుల్లారా!

మీ అందరకీ మా హృదయ పూర్వక నమస్సులు. పూజ్యులెందరో గీతామాతకు వ్యాఖ్యానాలు వ్రాశారు. మాన్యులైన మీరందరూ అవి చదివే ఉంటారు. పాలు త్రాగిన నోటికి - నీళ్ళు రుచించకపోవచ్చు అయినప్పటికీ, మా సత్సంగము తరపున **శ్రీ నాన్నగారి 55వ పుట్టిన రోజు వేడుక** సందర్భములో మేము అందించిన ఈ చిరుకానుక మీరు ఆప్యాయతతో ఆదరించి, ఆస్వాదించి, అమృతమూర్తులు కావాలని మా ఆకాంక్ష!

మీ శ్రేయస్సే - మా శ్రేయస్సు! మీ సుఖమే - మా సుఖం! మీ ఆనందమే - మా ఆనందం! మీ అభివృద్ధే - మా అభివృద్ధి!

నిజమైన సుఖము, శాంతి, కాంతి ఒక్క ఆత్మలోనే ఉంది. ఆ ఆత్మ చేతికి అందేవరకు ఏ జీవుడికి సుఖము లేదు - శాంతి లేదు - కాంతిలేదు. ఆ సుఖంకోసం, ఆ శాంతి కోసం, ఆ కాంతికోసం ప్రయాణము చేస్తున్న మీకు - మా ఈ చిన్న పుస్తకము కొంత వరకైనా సహకరిస్తే అదేమాకు పరమానందం!

ఈ సాధనలు, తపస్సులు, పూజలు, పుణ్యాలు, పుస్తకాలు మనల్ని మనము సంస్కరించుకొని, మనము పవిత్రులు కావటం కోసమే! పవిత్రత లేనివాడు - ఆ పరమ శాంతిని పొందలేడు. అమృతత్వాన్ని ఆస్వాదించలేడు, మోక్ష సింహాసనాన్ని అధిరోహించలేడు. ఆత్మ సామ్రాజ్యానికి అధిపతి కాలేడు.

మీరెవరో మీరు తెలుసుకొనకుండా ఈ సృష్టికి సంబంధించినవి ఎన్ని తెలుసుకున్నప్పటికి - మీకు ఏమీ తెలియనట్లే! మీరు మోక్షాన్ని సంపాదించకుండా ఎన్ని సంపదలు సంపాదించినప్పటికీ - మీరు ఏమీ సంపాదించనట్లే! అవన్నీ ఒకటి లేని సున్నలు!! మీరు జీవించి ఉండగానే మీరెవరో మీకు యిప్పుడు తెలియనప్పుడు - మరణానంతరము తెలుసుకునే అవకాశము లేదు. కనుక మీ విలువైన ఈ జన్మలు సున్నలు కాకూడదని - అవి సుఖాంతము కావాలని శ్రీ రమణ దేవుని ప్రార్థిస్తూ ఈ పుస్తకము మీ ముందు ఉంచుతున్నాము.

మీ సోదరుడు
రామారావు

కూచిమంచి వారి అభిప్రాయము

ముముక్షు కుటుంబానికి పూజనీయులైన శ్రీ నాన్నగార్కి నేటి ఆధ్యాత్మిక **తత్వవేత్తలలో** ఒక **విశిష్ట స్థానం** ఉన్నదని నిస్సంశయముగా చెప్పవచ్చు.

జటిలమైన ఆధ్యాత్మిక విషయాలను అరటిపండు ఒలిచి చేతిలో పెట్టిన చందంగా విడమరచి చెప్పే మహత్తర విద్య శ్రీ నాన్నగారి సొత్తు. ఆధ్యాత్మిక తత్వవేత్తల గురించి చెప్పాలంటే ఎవరి విశిష్టత వారికున్నది. తత్వోపదేశ విధానంలోనే తేడాలు. శ్రీ నాన్నగారికి తనదైన ఒక ప్రత్యేక ఒరవడి ఉన్నతి. పామరజన హృదయాల్ని తట్టే రీతిగా ఉండటం శ్రీ నాన్నగారి ఒరవడిలోని విశేషం.

భగవాన్ శ్రీ రమణ మహర్షి ఆధ్యాత్మిక తత్వాన్ని పూర్తిగా అవగాహన చేసుకొన్న బహుకొద్ది మందిలో శ్రీ నాన్నగారు ఒకరు. శ్రీ నాన్నగారు బోధిస్తున్న ఆత్మవిద్యను ఈ తరం వారికి మాత్రమే గాక భావితరాల వారికి కూడ పుస్తకరూపంలో పొందుపరచుట చాల ఆనందదాయకం.

శ్రీ నాన్నగారి ప్రతీమాట భావగర్భితమైన ఒక ఆధ్యాత్మిక నినాదం. ముముక్షువులకు దివ్యసోపానం. సుదీర్ఘ భాష్యాలు, వ్యాసాల రూపంలో కంటే ప్రజల హృదయాలకు హత్తుకొనే సూక్తుల రూపంలో ప్రచించటం శ్రీ నాన్నగారి ప్రత్యేకత. సాహిత్య పుష్టి కలిగి ఉండటం శ్రీ నాన్నగారి సూక్తిలో విశేషం. నిజానికి ఇంతకుముందు వెలువరించిన **"అమృత వాక్కులు"** జిజ్ఞానువులను మాత్రమే గాక సాహిత్యాభిమానులను సైతం మిక్కిలి ఆకర్షించాయి.

ఇప్పుడు ప్రచురిస్తున్న ఈ **"దైవసంపద"** అజ్ఞాన తిమిరాన్ని పారద్రోలి మోక్షమార్గం చూపే దివ్యజ్యోతిగా వెలుగొందగలదని శ్రీ నాన్నగారికి శాశ్వతమైన యశస్సు చేకూర్చగలదని నా దృఢ విశ్వాసం.

కూచిమంచి సత్య సుబ్రహ్మణ్యం
(ఆంధ్రప్రభ మాజీ సంపాదకులు)

ముందుమాట

వాసుదేవస్వామి స్వయముగా భగవంతుడు గాబట్టే ఆయన అర్జునుడికి బోధించి గీతా శాస్త్రమును "భగవద్గీత" అని అన్నారు.

భగవద్గీత ఎంత ప్రాచీనమైనదో అంత నవీనమైనది కూడ. గీతను శ్రోతుగా అధ్యనము చేసిన యెడల యింద్రియములకు, మనస్సునకు ఏకాగ్రత కుదురుతుంది. ఏకాగ్రతతో సాధించలేనిది ఏమున్నది? పక్షి ఆకాశములో విహరించడానికి రెండు రెక్కలూ ఎంత ముఖ్యమో - అదే విధముగా మానవుడు నైతికముగా, సాంఘికముగా, ఆధ్యాత్మికముగా వికశించుటకు "ఏకాగ్రత, పవిత్రత" అత్యంత ముఖ్యము. విశ్వ శ్రేయస్సే గీతామత యొక్క లక్ష్యము. గీతోపదేశము చేసిన నాటికంటే - వ్యాపార సంస్కృతికి అలవడిని నేటి ప్రపంచమునకు గీతా సందేశము యొక్క ఆవశ్యకత ఎక్కువగా ఉన్నది. మనస్సు జీవితమును బాగుచేయనూ గలదు - మరియు నాశనము చేయనూ గలదు. అట్టి మనస్సును తీర్చిదిద్దుకొనుటకు గీతతో సమానమైన గ్రంథము లేనేలేదు. అజ్ఞానము నుండి విముక్తి చేసే గ్రంధరాజము శ్రీమద్భగవద్గీత.

"స్నానానికి గంగ, పాపానికి తుంగ, జ్ఞానానికి గీత" అని పెద్దలు చెపుతారు. గీతామాత జ్ఞానమాత! ఉన్నది జ్ఞానమే! అహంకారమును ఉరితీస్తే జ్ఞానము తెలియబడుతుంది. అహంకారమునకు రూపము కావాలి - కాని ఆత్మకు రూపముతో పనిలేదు. ఆత్మను అహంకారమనుకున్నా, ఆత్మను దేహానికి పరిమితము చేసుకున్నా, పనిలో అహంకారము ప్రవేశించినా చివరకు మిగిలేది దుఃఖము మాత్రమే. అహంకారమే జీవుడు! జీవుడితో యముడికి పని ఉంది. ఆత్మేజ్ఞానము! జ్ఞానితో యముడికి పనిలేదు. జన్మించుట, పెరుగుట, నశించుట - ఈ భూమిమీద జరుగుతున్న నాటకము. దీనినే సంసారమని అంటారు. ఆ సంసారము నుంచి బయటపడి అమృతస్థితిని అందుకొనుటకు గీత

ఎన్నో ఉపాయములను మానవజాతికి భోధించినది. గీతవంటి సమన్వయ గ్రంధము మరొకటి ఉన్నదని ఎవరైన చెబితే మీరు నమ్మకండి. హిందూమతమునకు కాశీ రాజధాని వంటిది. అదే విధముగా హిందూమత గ్రంధములకు గీత రాజువంటిది. స్వయముగా భగవంతుని మొఖములో నుంచి వచ్చినది. సత్యాణ్వేషకుడికి గీత అండగా నిలబడుతుంది.

వాసుదేవస్వామి పరమాత్మ - అర్జునుడు జీవాత్మ! జీవలక్షణములున్న మనమందరము కూడ జీవులమే కనుక అర్జునుడికి చెప్పిన ప్రతీమాట మనందరికీ కూడా వర్తిస్తుంది. గీత ఉపదేశ గ్రంధము. జీవలక్షణములు ఉన్నంతకాలము - మాయ మనల్ని ఎప్పుడు మ్రింగివేస్తుందో, అజ్ఞానము ఏ రూపమున మనల్ని కాటువేస్తుందో చెప్పలేము. ఈ మాయ నుంచి మనము బయట పడాలంటే - ఈ శరీరంలో ప్రాణము ఉన్నంతకాలము ఈశ్వరుణ్ణి విడిచి పెట్టకూడదు, శాస్త్రాన్ని విడిచి పెట్టకూడదు, గురువును విడిచిపెట్టకూడదు, వినయాన్ని విడిచిపెట్టకూడదు.

ఈ గీతా శాస్త్రాన్ని గనుక మీరు చదివితే ప్రపంచములో నున్న గ్రంధములన్నింటిని మీరు చదివినట్లే. వాసుదేవ స్వామికి గనుక మీరు నమస్కారము పెడితే - దేవతలందరికీ మీరు నమస్కారము పెట్టినట్లే! గంగానదిలో గనుక మీరు స్నానము చేస్తే - సమస్త నదులలోను మీరు స్నానము చేసినట్లే! "మేము అవతార పురుషులము" అని ఎంతమంది చెప్పుకుంటున్నప్పటికీ వాసుదేస్వామి లాగ దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ చేసినటువంటి అవతారమూర్తి కలియుగములో యింతవరకు రాలేదు.

సర్వసాధారణముగా ప్రాణము పోయేముందు చెప్పే మాట చాలా విలువైనదిగా ఉంటుంది. ప్రస్తుతము హర్యానా రాష్ట్రములో ఉన్న కురుక్షేత్రములో సుమారు ఐదువేల సంవత్సరములకు పూర్వము మహాభారత యుద్ధము జరుగబోయేముందు, రెండుసేనల మధ్యలో మరో గంటలో ప్రాణాలు ఉంటాయెూ - ఉండవో తెలియని క్లిష్టపరిస్థితిలో

ఈ గీతా శాస్త్రమును భగవంతుడు వాసుదేవస్వామి అర్జునుడికి ఉపదేశించాడు. పూర్వకాలములో మన పెద్దలు అరణ్యాలలో చెట్లక్రింద కూర్చుని పురాణాలు శ్రవణాలు చేసినట్లు మనము వింటున్నాము. కానీ ఈ గీతాశాస్త్రము అటువంటిది కాదు. మరణము వచ్చి మీదపడుతున్న సమయములో శాస్త్రము చెప్పుట చాలా కష్టము.

మరోగంటలో మనకు ప్రాణము పోతుందని తెలిస్తే - ఈ మాటలు మనము చెప్పగలమా, లేక వినగలమా? అలా చెప్పుట నారాయణుడైన శ్రీ కృష్ణపరమాత్మకే సాధ్యపడింది - వినుట నరుడైన అర్జునుడికే సాధ్యపడింది. అటువంటి క్లిష్టపరిస్థితులలో ఏకాగ్రత కుదురుట చాలా కష్టము.ఈ ఒక్క సంఘటన దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పటికీ "శ్రీ కృష్ణుడు భగవంతుడే" అని మనకు తెలుస్తుంది. ఆయన దేహానికి, లోకానికి, అజ్ఞానానికి అతీతుడు గాబట్టే ఈ మాటల్ని చెప్పగలిగాడు.

దైవీగుణాలు అసరీగుణాలు మనకు వివరించుట కోసమే వాసుదేవస్వామి భగవద్గీతలో ఒక అధ్యాయమును ఖర్చుపెట్టాడు. దైవీ గుణాలను అర్జించమని - అసురీ గుణాలను విసర్జించమని మనకు బోధించాడు. దైవీగుణాలు మాత్రమే ఎందుకు ఉండాలి - అసురీ గుణాలు ఎందుకు ఉండకూడదని మీలో ఎవరికైనా సందేహము కలుగవచ్చును. దైవీగుణములు ఉన్న వ్యక్తి బంధములో నుంచి బయట పడతాడు - అసురీ గుణాలు ఉన్న వ్యక్తి ఆరోజుకారోజు, ఆజన్మకాజన్మ బంధములో చిక్కుకుంటాడు. బంధమే దుఃఖానికి కారణము.

సద్గుణాలే మనిషికి నిజమైన సంపద. మనిషిలోనైనా కళ్యాణ గుణాలు ఉంటే గనుక వాటిని పూర్వజన్మలలో ఎంత కష్టపడి సంపాదించుకొన్నాడో! మన శరీరము వాడిపోయిన తరువాత మన రూపాయలు మనల్ని కనీసం కడవరకూ సాగనంపవు. కానీ, మనకున్న సద్గుణాలు మాత్రము ఈ శరీరము వాడిపోయిన తరువాత కూడ మరుజన్మకు మనకు తోడువస్తాయి. కనుక సద్గుణాలను మించిన

సంపద లేనే లేదు..

సత్యాన్ని దర్శించేవరకు, స్వరూపాన్ని తెలుసుకొనేవరకు ప్రతీజన్మలోను ఏదో ఒక రూపములో ప్రతీవాడిని దుఃఖము బయట పడవేయగలిగినది - ఒక్క భక్తి మాత్రమే! భక్తి అంటే సామాన్యము కాదు - ఆది మన తల్లితో సమానము.

ఎవరి మొఖము మీదా వీరు దేవతలని - వారు రాక్షసులని వ్రాసిలేదు. వారు చేసే పనులనుబట్టి, వారి స్వభావాలనుబట్టి ఎవరు ఎటువంటివారో మనకు తెలుస్తుంది. దైవీగుణాలతో నున్న వారు - ఈ సంసార సముద్రములో నుంచి, ఈ జనన మరణ చక్రములో నుంచి, అజ్ఞానమనే సుడిగుండములో నుంచి బయట పడతారు. ఏమీటా దైవీగుణాలు?-

1. అభయం సత్త్వసంశుద్ధిఃజ్ఞానయోగ వ్యవస్థితిః!
   దానం దమశ్చ యజ్ఞశ్చస్వాధ్యాయస్తప ఆర్జవమ్!!

2. అహింసా సత్యమక్రోధస్త్యాగశ్శాంతి ర పైశునమ్!
   దయాభూతేష్వలోలత్వంమార్దవంహ్రీరచాపలమ్!!

3. తేజఃక్షమాధృతిశ్శౌచమద్రోహోనాతిమానితా!
   భవన్తిసంపదందైవీమభిజాతస్య భారత!!

వినండి

1. అభయం :-

అంటే భయము లేకుండుట. కానీ అజ్ఞానము ఉన్నంత కాలము ఏ జీవుడిని భయము విడిచిపెట్టదు. మనలో జీవలక్షణాలు ఉన్నంత కాలము మనము అభయస్థితిలో ఉండలేము.

"జీవితంలో అనేక కష్టసుఖాలు వస్తుంటాయి. దేనికీ భయపడవద్దు" అని భగవంతుడు చెపుతున్నాడు. ఎందుకు భయపవడద్దంటున్నాడు?

భయము జ్ఞాన విరోధి. ఏ విషయము గురించైనప్పటికి భయపడుతుంటే - దు:ఖము వెంటాడి తీరుతుంది. భయము లోకముతో సంగమును చేకూర్చుతుంది. దానివలన హృదయ వికాసము ఆగిపోతుంది. ఈ భయమనేది అజీర్తిరోగము లాంటిది. అజీర్తి రోగము గనుక ఉంటే - వాడు ఎంతతిన్నా అది వంటబట్టదు. అదే విధముగా మీలో ఎన్ని సుగుణాలు ఉన్నప్పటికీ మీరు భయపడుతున్నంత కాలము మీ సుగుణాలు రాణించవు. ఈ భయమే అనేక శారీరక, మానసిక రుగ్మతలకు దారితీస్తున్నది.

అసలు భయమనేది మనస్సులో ఉందిగాని - ఆత్మలో భయములేదు. భగవంతుడు మనము ఆత్మస్వరూపులమని చెప్పాడు కాని - మనస్సు అని చెప్పలేదు. మరి మనము ఆత్మస్వరూపులమైనప్పుడు ప్రతీ చిన్న విషయానికి మనమెందుకు భయపడుతున్నాము? - ఆత్మ మన అనుభవములో లేదు గాబట్టి! మనము దేహానికే పరిమితమై - మనసు చుట్టూ తిరుగుతున్నంత కాలము భయము మనల్ని విడిచిపెట్టదు. ఆత్మ యెక్క అంతస్తులో

నుంచి మనము జారకుండా చూసుకోవాలి. ఆత్మ యొక్క అంతస్తులోనుంచి జారిపోతే ఎంతోకొంత భయము వేస్తూనే ఉంటుంది. మనము భయపడుతున్నంతకాలము మనకు జ్ఞానము వంటబట్టదు.

"భయమే మీకు రోగాన్ని తీసుకువస్తుంది, భయమే మీకు దుఃఖాన్ని కలిగిస్తుంది, భయమే మీకు మరణాన్ని తీసుకువస్తుంది. కనుక ఎటువంటి పరిస్థితులలోను మీరు భయపడకండి" అని చెప్పాడు స్వామీ వివేకానంద!

"పిరికివాడు ప్రతిరోజు మరణిస్తాడు. కాని ధైర్యవంతుడు జీవితంలో ఒక్కసారే మరణిస్తాడు." అని చెప్పాడు ఆంగ్లకవి షేక్స్‌పియర్!

ద్వైతబుద్ధి ఉన్నంతకాలము ఏజీవుడినీ వేరుభావన విడిచిపెట్టదు. వేరుభావన ఉన్నంతకాలము భయము వేస్తూనే ఉంటుంది. అద్వైతస్థితిని అందుకునేవరకు భయము విడిచిపెట్టదు. అందుచేత మనము అద్వైతస్థితికి చేరుకోవాలి.

భయము కూడా ఒక పాపమే! పాపమున్నచోట ఎంతో కొంత భయము కూడా ఉంటుంది. మీరు జ్ఞానాన్ని పొందకుండా అద్వైతస్థితిని అందుకోకుండా, శాంతి శిఖరాన్ని చేరుకోకుండా - మీరు చేస్తున్న పాపమే భయము రూపములో మీకు అడ్డుపడుతున్నది. మనము పాపదూరులము కానంత కాలము భయము యొక్కకౌగిలి నుండి బయటపడలేము.

అభయస్తితి జ్ఞానికి సహజము. కాని మనము అభయస్థితిలో ఉండగలుగుతున్నామా? - ఉండలేకపోతున్నాము. అందుచేత మనము అభయస్థితిని అభ్యాసము చేయాలి. అభ్యాసము చేయగా చేయగా ఆ అభయస్థితిని మనము కూడా అందుకోగలము.

"మీకు ఎప్పుడేనా భయము వేస్తుందా?" అని శ్రీరమణ మహర్షిని ఒకరు ప్రశ్నించారు. " నాకంటే వేరుగా మరోకటి ఉంటే కదా నేను

చూసి భయపడటానికి - నాకంటే వేరుగా మరొకటి లేదే?" అని అన్నారు మహర్షి!

మనము ప్రతిచిన్న విషయానికి భయపడుతున్నాము. దానిని బట్టి మన మనస్సు ఎంత అల్పత్వంలో ఉందో, ఎంత స్వల్పత్వంలో ఉందో మనకు తెలుస్తున్నది. అందుచేత మనము భగవంతుణ్ణి ప్రార్ధించేటప్పుడు మనకు అభయస్థితిని ప్రసాదించమని అడగాలి.

"భయము ఎక్కడలేదో - అట్టి మహోన్నత స్థితికి నన్ను మేల్కొలుపు ఓ తండ్రీ!" అని ప్రార్ధించాడు రవీంద్రానాథ్ ఠాగూర్ తన గీతాంజలిలో! ఆ స్థితి మనలోనే ఉంది. మనము నిరంతరము ఆ పరమేశ్వరుడుని ప్రార్ధిస్తూ ఉంటే ఆ అభయస్థితిని అందుకొనే శక్తిని ఆయన మనకు ప్రసాదిస్తాడు. కనుక ప్రార్ధన చాలాముఖ్యము. అగ్గిపుల్ల చిన్నదే అయినప్పటికి ఒక పెద్దగడ్డిమేటును ఎలా కాల్చివేస్తుందో - అదే విధముగా 'ఈశ్వరానుగ్రహం' అనే నిప్పు మన శిరస్సుమీద గనుక పడితే మనలోనున్న అజ్ఞానమంతా కాలి బూడిద అవుతుంది.

కష్టాలను చూసి భయపడకండి. అవి భగవంతుని ప్రసాదాలుగా స్వీకరించండి. జన్మ వచ్చిన తరువాత అనేక కష్టాలు వస్తుంటాయి. వచ్చిన కష్టాలను మీరు ఓర్పుతో సహజంగా భరించగలిగితే ఈశ్వరానుగ్రహం మీ మీద వర్షిస్తుంది.

మనము ఒక మొక్కను వేసి పెంచితే, అది ఏమీ కాయలు కాయకపోతే మనము ఎంతో బాధపడతాము కదా - మరి మనకు జన్మ వచ్చినందుకు జ్ఞానమనే పండు కాయలేదని బాధపడుతున్నామా? జ్ఞానమనే పండును పొందలేకపోతే ఈ జన్మకు ఫలితమేమిటి? మీలోనున్న భయమే జ్ఞానము మీ చేతికి అందకుండా మీకు అడ్డువస్తున్నదని ఎప్పుడు తెలుసుకుంటారు?

మీరు నిరంతరము ఆత్మను చింతిస్తే మీలోనున్న భయము

జారిపోతుంది.

2. సత్వసంశుద్ధి :-

అంటే అంతఃకరణశుద్ధి! ఏమిటా అంతఃకరణం? - మనస్సు! మనస్సును శుద్ధిగా ఉంచుకోమంటున్నాడు వాసుదేవస్వామి. మనస్సును శుద్ధిగా ఉంచుకొనుట చేతకాకపోతే నేర్చుకోమంటున్నాడు. మరి మనస్సు శుద్ధి ఎలా వస్తుంది? శ్రద్ధవలన శుద్ధివస్తుంది! శ్రద్ధలేని వాడికి అంతఃకరణ శుద్ధిరాదు.

అంతఃకరణశుద్ధి లేకుండా ఎవ్వడూ జ్ఞాని కాజాలడు. జ్ఞానికి అంతఃకరణ శుద్ధి సహజంగా ఉంటుంది. కాని దానికోసము మనము ప్రయత్నము చేయాలి. మనము చూస్తున్న విషయములలోను, శ్రవణము చేస్తున్న విషయములలోను, మాటలాడే మాటల విషయములలోను, మనకు వచ్చే తలంపుల విషయములలోను మనము జాగ్రత్తగా ఉంటే మనకు అంతఃకరణ శుద్ధి కలుగుతుంది. విస్తరిలో వడ్డించిన భోజనము తినుట ఎంత తేలికో - మనకు అంతఃకరణ శుద్ధి గనుక ఉంటే మనము జ్ఞానము పొందుట అంత సులభము. మనకు అంతఃకరణశుద్ధి లేకపోవుట చేతనే జ్ఞానము మనకు అందుటలేదు.

'పరనింద, ఆత్మస్తుతి' - అంతఃకరణశుద్ధికి అవరోధము. అంతఃకరణమును శుద్ధి చేసుకొనుటయే జీవితములో మనము చేయవలసిన ముఖ్యమైన పని. దానిని మించిన పని మరొకటిలేదు. ఉన్నదని మీకు అనిపిస్తే - మీ మనస్సు మిమ్మల్ని మాయచేస్తున్నట్లు గుర్తు! కొన్ని వాసనలతో మనము ఈ భూమి మీదకు వస్తే - కనీసము మనము మరణించేలోపులో ఒక్క వాసననైనా మనము తగ్గించుకొని ఈ లోకము నుంచి బయటకి వెళ్ళాలి. కాని మనమేమిటి చేస్తున్నామంటే - వంద వాసనలతో మనము ఈ భూమిమీదకు వస్తే, ఇంకా కొన్ని వాసనలను పోగుచేసుకొని, మరిన్ని వాసనలతో ఈ దేహాన్ని విడిచిపెట్టి

వెళ్ళుతున్నాము. అటువంటి పరిస్థితులలో మనకు అంతఃకరణశుద్ధి ఎలా కలుగుతుంది? - జ్ఞానము మనకు ఎలా అందుతుంది?

మానవుడు ఎంతవరకు పవిత్రుడైతే అంతవరకే అతని మాటలయొక్క ప్రభావము పరిసరములమీద పనిచేస్తుంది. సత్పురుషుని హృదయములో నుంచి వచ్చే ప్రతిమాట జ్ఞానమే. మన మనస్సు గనుక శుద్ధి అయితే మనహృదయములో ప్రకాశిస్తున్న పరమాత్మ మనకు వ్యక్తమౌతాడు. అప్పుడు సంసారతాపము, సంసారదుఃఖము మనకు అంతమౌతుంది.

"హృదయశుద్ధి గలవారు ధన్యులు - వారు దేవుని చూచెదరు" అన్నాడు ఏసుక్రీస్తు.

మాలిన్యములేని స్థితి నిర్మలస్థితి. మన మనస్సులో మాలిన్యము ఉన్నంతకాలము ఉన్నదిలేనట్లుగా - లేనిది ఉన్నట్లుగా కనిపిస్తుంది. మన దేహానికి చెమటపట్టి దుమ్ము అంటినట్లు - మన మనస్సుని రాగద్వేషాలు పట్టి పీడుస్తున్నాయి. శరీరాన్ని నీటితో ఎలా శుభ్రము చేసుకొంటున్నామో - అదేవిధముగా మన మనస్సులోనున్న దోషాలను తొలగించుకొనుట కోసము పూజచేయమని, జపముచేయమని, ధ్యానముచేయమని, శ్రవణము చేయమని, సద్గ్రంధాలను పఠించమని, సత్పురుషులతో సహవాసము చేయమని మన పెద్దలు చెప్పారు. "శరీరమునకు స్నానము ఎటువంటిదో - మనస్సుకు ప్రార్థన అటువంటిది." అని అన్నారు మన జాతిపిత గాంధీజీ ఉపవాసములైనా, సహవాసములైనా, ఏకాంతవాసములైనా, ఏనియమాలైనా నియమాలే మన గమ్యము కాదు. అంతఃకరణాన్ని శుద్ధి చేసికొని, ఒక పరమార్థాన్ని చేరుకోవటానికి ఈ నియమాలు సోపానాలుగా ఉపయోగపడతాయి.

ఎవరు ఏమతములో పుట్టినప్పటికి, ఏ దేవుని ఆరాధించినప్పటికి, ఏగురువును ఆశ్రయించినప్పటికీ, స్త్రీలైనప్పటికీ, పురుషులైనప్పటికి, ఈ

లోకములోగాని - పరలోకములోగాని, ఈ జన్మలోగాని - మరోజన్మలోగాని "అంతఃకరణశుద్ధి" అను గేటుద్వారా మాత్రమే మీరు మోక్షమును పొందాలి. అంతఃకరణశుద్ధి లేకుండా ఎవ్వరూ మోక్షమును పొందలేరు. కనుక మీకు అంతఃకరణ శుద్ధి లేకపోతే - మీరు కష్టపడి సాధన చేసి సంపాదించుకొండి.

3. జ్ఞానయోగవ్యవస్థితి :-

జ్ఞాన స్వరూపమైన ఆత్మను గూర్చి శ్రద్ధగా శ్రవణము చేసి, దానిని మననము చేయుటయే జ్ఞానయోగము. మనస్సను యింద్రియములను ఆత్మయందు స్థిరముగా నిలబెట్టియుంచుటయే వ్యవస్థితి:

లోకములోని భోగములమీదికి మనస్సు పరిగెడుతున్నంత కాలము - దానికి ఆత్మను గూర్చి శ్రవణము చేయాలని కూడా మనకు ఎలా తెలుస్తుంది? ఆత్మ ఔన్నత్యము మనకు అర్ధమైతేనేగదా మనకు దానిని పొందాలనే కాక్ష కలిగేది? మనస్సను అదుపు చేసుకొని, అంతర్ముఖపరచినవాడికి ఆత్మంటే ఏమిటో అర్ధమౌతుంది.

ఈ జీవుల అస్థిత్వానికి ఆత్మే ఆధారము. మన దేహము మరణించినప్పటికి మరణములేని సద్వస్తువు ఒకటి మన హృదయములో ప్రకాశిస్తున్నది. అదే ఆత్మ! దానిని తెలుసుకొనుటయే మన జీవిత గమ్యము. కనుక ఆత్మను గురించి శ్రద్ధగా శ్రవణము చేయండి. శ్రవణము చేసినదానిని శ్రద్ధగా మననము చేయండి. మననము చేసినదానిని మీ మనస్సుకు పట్టించుకొని, దానియందు నిరంతరము మీ మనస్సును లగ్నముచేసి ఉంచండి. ఈ విధముగా జ్ఞానయోగమును దీర్ఘకాలము అభ్యసించుటవలన మీకు అహంకారముతో సంపర్కము తెగిపోయి ఆత్మ పదవిని అందుకొంటారు - అదే మోక్షం! ఆత్మకు మించిన జ్ఞానము లేదు ఆత్మజ్ఞానానుభవములో వినేది ఎవరు? చెప్పేది ఎవరు?

దారిద్ర్యముతో బాధపడుతున్న వాడికి భాగ్యమువచ్చి ఆ దారిద్ర్యాన్ని ఎలా ప్రక్కకు గెంటివేస్తుందో - అదే విధముగా మీరు శ్రద్ధగా శ్రవణము చేయగా చేయగా మీకు జ్ఞానమనే భాగ్యము కలుగుతుంది. ఆ జ్ఞానము మీలో నున్న అజ్ఞానాన్ని సమూలముగా పెకిలించి అవతలపారవేస్తుంది. కనుక ఎవరైనా పెద్దలుగాని, గురువులుగాని ఆత్మనుగురించి చెపుతుంటే శ్రద్ధగా, వినయంగా వినండి. శాస్త్రానికి పెడర్థాలు తీయకండి. కాని, ప్రస్తుతము మన సమాజములోనున్న దురదృష్టము ఏమిటంటే - ఒక రాయికిస్తున్న విలువను అవతార పురుషునికి యివ్వరు, ఒక రాయికిస్తున్న విలువను ఒక జ్ఞానికి యివ్వరు. ఇదీ మన దురదృష్టము. గుడిలో మాత్రమే దైవమును దర్శించేవారు గుండెలో నున్న దైవమును దర్శించలేరు.

అయితే "రాతి బొమ్మలో దేవుడు లేడా?" - అంటే ఉన్నాడు? ఆత్మను దేహానికే పరిమితము చేసుకొన్నవారికి - దేవుణ్ణి రాతికి పరిమితము చేసి చూపించారు మన పూర్వులు. రాయిలో కూడ దైవాన్ని చూడమని మన సంస్కృతి చాటుతున్నది. అలా చూడగలిగితే రాతిమనస్సులు కూడ బంగారు మనస్సులుగా మారతాయి. విగ్రహాలవలన నిగ్రహము గనుక వస్తే - విగ్రహారాధన యొక్క ప్రయోజనము నెరవేరుతుంది.

4. దానం :-

మీకు కలిగినదానిని ఎదుటివారికి ఉచితంగా యిస్తే అదే దానము! మీకు డబ్బు ఉంది గదా అని ఏ దుర్గుణాలు ఉన్న వాడికో దానము చేస్తే - వాడు చేసే పాపములో కొంత మీకు కూడా వస్తుంది. కనుక పాత్ర ఎరిగి దానము చేయాలి. డాంబికము కోసము దానము చేయకూడదు. ప్రచారము కోసము దానము చేయకూడదు. "మీ కుడిచేయి చేసినపని మీ ఎడమచేతికి కూడ తెలియకూడదు". అని అన్నాడు ఏసుక్రీస్తు.

అప్పుడు అందరూ దానాలు చేస్తున్నారు! కాని నీళ్ళు దొరకని చోట నుయ్యి త్రవ్వించమంటే త్రవ్వించరు! ఆ గంగానది ఒడ్డుననే త్రవ్విస్తారు గొప్పలకోసము" అని చెప్పాడు స్వామి వివేకానంద.

మీరు ఇచ్చేదానము నిర్మలముగా ఉండాలి. ఆడంబడరము లేకుండా ఉండాలి. ప్రచారము లేకుండా ఉండాలి. మూడోకంటి వాడికి తెలియకుండా ఉండాలి". వారిని మీ యింటికి రప్పించుకొనకుండా మీరే వారియింటికి వెళ్లి - పుచ్చుకుంటారో పుచ్చుకోరో, ఏమైనా అనుకుంటారేమోనని బిడియంతో, భక్తితో, శ్రద్ధతో, ప్రశాంతచిత్తముతోటి యివ్వాలి" అని ఒక ఉపనిషత్తు చెప్పినది.

ఏవరైతే బాధపడుతున్నారో వారికి దానము చేయాలి. ఎవరైతే కష్టాల్లో ఉన్నారో, నష్టాల్లో ఉన్నారో, సంసార బాధలు మోయలేక పోతున్నారో వారికి దానము చేయాలి. ఎక్కడ యివ్వాలో, ఎప్పుడు యివ్వాలో, ఎలాయివ్వాలో తెలుసుకొనియిస్తే - ఈశ్వరుడు సంతోషించి మీరు మోక్షసామ్రాజ్యము పొందుటకు తగిన అర్హతను మీకు కలుగచేస్తాడు. ఈశ్వరానుగ్రహంతో సాధించలేనిది ఏముంది?

మీరు ఏవరికైతే దానము చేశారో - వారు మిమ్మల్ని మరచిపోయినా ఫరవాలేదు. వారు మీకు తిరిగి ఉపకారముచేయకపోయినా ఫరవాలేదు. వారు మీకు మోక్షాన్ని యివ్వరు. వారు మీకు పుణ్యాన్ని ఇవ్వరు, వారు మీకు శాంతిని యివ్వరు, మోక్షాన్ని యిచ్చేవాడు ఈశ్వరుడు. మిమ్మలను జ్ఞాన సింహాసనముమీద కూర్చోపెట్టేవాడు ఈశ్వరుడు.

మీరు ఎవరికైతే దానము చేస్తున్నారో వారు తిరిగి కృతజ్ఞతగా ఉండాలని, వారు మీకు బానిసలుగా ఉండాలని మీరు అనుకుంటే అది దానమెలా అవుతుంది? ప్రతిఫలాన్ని ఆశించి చేసేది దానము కాదే!!! ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా మీరు దానముచేస్తే - మీలోని పాపము

తగ్గుతుంది. దోషము తగ్గుతుంది, ద్వేషము తగ్గుతుంది. మీ మనస్సు శుద్ధి కావటానికి ఆ దానము మీకు ఉపయోగపడుతుంది.

మీరు గొప్పలకోసము దానాలు చేస్తే తిప్పలు తప్పవు. చివరకు పేరులు, ఊరేగింపులే మిగులుతాయి - జీవితంలో వికాసము కలుగదు. మరణానంతరము చీకటిలోకాలు మిగులుతాయి.

కనుక మీరు పవిత్రులగుటకోసమే దానము చేయండి. అలా చేస్తే మీకు జ్ఞానము కలుగుతుంది.

"ఎదుటివారికి యిచ్చేది ప్రతీదీ తనకే తిరిగి వస్తుందని తెలిస్తే యివ్వకుండా ఎవరు ఉండగలరు?" అన్నారు భగవాన్ శ్రీ రమణ మహర్షి!

5. దమఃచ్చ :-

అంటే బాహ్యేంద్రియ నిగ్రహము. ఇంద్రియ నిగ్రహము లేకుండా నైతిక స్థాయిని పెంచుకోలేము. ఇంద్రియ నిగ్రహము ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి పునాది వంటిది. ఇంద్రియ నిగ్రహము లేనివాడు భగవంతుని దిశగా ప్రయాణము చేయలేడు. దిశలేనివాడికి దశలేదు. ఇంద్రియ నిగ్రహము లేకపోతే జ్ఞానము స్థిరపడదు. చాపల్యమే మన అశాంతికి కారణము.

ఇంద్రియములను శిక్షించి, స్వాధీనము చేసుకొని, క్రమపద్ధతిలో నడుపుకోవాలి. ఇంద్రియ నిగ్రహము కొరవడితే మానసికమైన అస్థిరత్వమునకు గురి అవుతాడు. ఆహార నియమము, సత్సంగము, సద్గ్రంధ పఠనము ఇంద్రియములను నిగ్రహించు కొనుటకు సహకరిస్తాయి. ఇంద్రియ నిగ్రహము, మనోనిగ్రహము - ఇవి రెండూ కూడ సాధకుడికి ఆలంబనముగాఉండి, ఆత్మ సాక్షాత్కారమునకు భూవన భమికను సమకూర్చిపెడతాయి. అద్దము సహాయము లేకుండా మన మొఖమును మనము చూసుకోలేము. అదే విధముగా

ఇంద్రియ నిగ్రహము లేకుండా మీరెవరో మీరు తెలుసుకోలేరు. లోకమును జయించుటకంటే ఇంద్రియములను జయించుట గొప్ప. ఇంద్రియములను జయించినవాడు జితేంద్రియుడు అవుతాడు. ఇంద్రియజయము లేనివాడికి లోకము అదృశ్యము కాదు. లోకము అదృశ్యమైతేనేగాని దైవదర్శనము కాదు.

మనిషి పతనమగుటకు ఒక్క ఇంద్రియము యొక్క బలహీనత చాలును. ఇక అన్ని ఇంద్రియములు గనుక స్వాధీనములో లేకపోతే మనిషి పతనమౌతాడని వేరే చెప్పనక్కరలేదు. ఇంద్రియములు పెంకి గుఱ్ఱముల వంటివి. వాటిని బుజ్జగించి, మచ్చిక చేసుకొనుటకు మానవుడికి స్వప్రయత్నమే కాకుండా - ఈశ్వరానుగ్రహము కూడా అవసరము. "ఎంతటి వారైనా కామినీ కాంచనములకు దాసులే అన్నాడు త్యాగరాజు. విషయములను చింతిస్తూ ఇంద్రియములను నిగ్రహించలేము. ఆత్మను చింతిస్తే ఇంద్రియ నిగ్రహము సాధించవచ్చును. స్వాధీనములో నున్న ఇంద్రియములు మనకు ఉపకారము చేస్తాయి - స్వాధీనములో లేని ఇంద్రియములు అపకారము చేస్తాయి. మీ ఇంద్రియాలే గనుక మీ స్వాధీనములో ఉంటే ఈ లోకమంతా ఏకమైనా మిమ్మల్ని ఏమీ చేయలేదు ఇంద్రియములను నియమించినవాడికి ప్రకృతి రహస్యములు తెలుస్తాయి.

శత్రువులు ఎక్కడో బయట ఉన్నారనుకుంటున్నాము. కాని మన ఇంద్రియాలే మనకు శత్రువులు. పాములు ఎక్కడో పుట్టలో ఉంటాయనుకుంటాము. కానీ మన ఇంద్రియాలు పాములకంటే కూడా ప్రమాదమైనవి. పాముకాటు వేస్తే దేహమే నశిస్తుంది. కాని ఇంద్రియాలకు లొంగిపోతే ఎన్నో నికృష్టమైన జన్మలు ఎదురువస్తాయి. ఈశ్వరుడు పాములతో అలంకరించుకొన్నాడంటే ఏమిటి?

స్వాధీనమైన ఇంద్రియాలను ఆభరణాలుగా అలంకరించుకున్నాడు. ఈ లోకాన్ని చూసి మోహించమని మన యింద్రియలే మనల్ని

మోహపరుస్తున్నాయిగాని - ఈ లోకము తనను మోహించమని అడుగుటలేదు.

"నాకు ఒక దేహముందని, దానికి రెండుచేతులు ఉన్నాయని, అందులో ఒకచేతిమీద కురుపుందని - మీరు చెపుతుంటే నాకు తెలుస్తుంది" అన్నారు శ్రీ రమణమహర్షి. అది పరాకాష్ట! దేహమే లేనివాడికి ఇక ప్రారబ్ధముతోటి, లోకముతోటి, యింద్రియములతోటి పనేముంది?

6. యజ్ఞచ్ఛ :-

ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా పనిచేయుట యజ్ఞము. యజ్ఞము గురించి వేదములలో, స్మృతులలో విపులముగా వర్ణించినారు. జ్ఞానయజ్ఞము, ద్రవ్యయజ్ఞము, తపోయజ్ఞము, దేవయజ్ఞము, పితృదేవయజ్ఞములను గూర్చి చెప్పబడినది.

భగవంతుడు ఇక్కడ జ్ఞాన యజ్ఞమును గూర్చి చెపుతున్నాడు భగవంతుని ఆదేశములను అనుసరించి భగవంతుని పక్షమున పనిచేయువాడు యజ్ఞస్వరూపుడే. యజ్ఞమంటే ఈశ్వరుడు. సృష్టిక్రమము నడుచుటకు, జీవుడు ఈశ్వర స్వరూపమును పొందుటకు ఈ లోకములో యజ్ఞము ప్రతిష్టింపబడినది. మన యింద్రియములను, మన కోరికలను, మన ఉద్రేకములను, మన ఆగ్రహమును నిగ్రహించుకోటటకూడ యజ్ఞముతో సమానమే. విషయచింతనను విడిచిపెట్టుటకు కావలసినది ఆవేశము కాదు - ఆలోచన, ఆవేదన కావాలి. ఇంద్రియములు నిగ్రహించబడకుండా, మనస్సు చల్లబడకుండా బ్రహ్మనిష్ట కుదరదు. బ్రహ్మము యజ్మములో స్థిరపడి యున్నది. అందువలన సృష్టిక్రమము కలకాలము జరుగుతూ ఉంటుంది.

శ్రీకృష్ణుడు, జనకుడు ఈ లోకములో నివసించి, లోకవాసన అంటకుండా యజ్ఞభావనతో పనిచేసిన వారిలో ముఖ్యులు

ఫలితముకోసము ఆశించి పనిచేయువాడు కూలివాడు - ఫలాపేక్ష లేకుండా పనిచేయువాడు యజ్ఞస్వరూపుడు. జీవితము పొడుగునా ఇంద్రియములతో ఆడుకోవటానికి మాత్రమే అలవాటుపడినవారు తనకుతానే చెడుచేసుకుంటున్నాడు. అట్టి అల్పాత్మునకు యజ్ఞభావన కుదరదు.

ఫలాపేక్ష లేకుండా పనిచేస్తే మనకు ఈశ్వరుడు ఫలితాన్ని యిస్తాడు. అంతఃకరణాన్ని శుద్ధిచేస్తాడు. కాని, నేటి సమాజాన్ని స్వార్థమే పరమార్థము. స్వార్థానికి, రాగద్వేషాలకు, అహంకారానికి అజ్ఞానానికి పరిమితమై ఈ దేహమును కేంద్రముగా పెట్టుకొని దేవునికోసము ప్రార్థనలు చేస్తుంటే, అది యజ్ఞమెలా అవుతుంది. జీవితములో ఎప్పుడైనా మన దేహాన్ని మనము మర్చిపోయామా మరి, మనల్ని మనము మర్చిపోనంత కాలము యజ్ఞభావనతో ఎలా పనిచేయగలము? దేహగతమైన "నేను" కే మనము పరిమితమై ఉన్నంత కాలము సమాజమును సేవించలేము. సమాజము కోసము జన్మించి సమాజము కోసము జీవించి, సమాజము కోసము మరణించిన మహాత్ములందరూ యజ్ఞస్వరూపులే.

ఇక్కడ అగ్ని హోత్రమునకు సంబంధించిన యజ్ఞయాగాలు చేస్తే చనిపోయిన తరువాత స్వర్గానికో, వైకుంఠానికో వెళ్లవచ్చునని మనము అనుకుంటున్నాము. స్వర్గానికో, వైకుంఠానికో వెడితే మాత్రము అక్కడ మనమెంతకాలముంటాము? ఈ పుణ్య ఫలము ఖర్చైపోయి తరువాత తిరిగి ఈ భూమిమీదకు రావలసినదే.

"కర్మఫలము అశాశ్వతము మాత్రమే కాదు - అది గతిని కూడా నిరోధిస్తుంది" అన్నారు శ్రీరమణాచార్యులు.

మీరు స్వర్గంలో సుఖముందనుకుంటున్నారు. ఈ లోకంలో గాని - పరలోకంలో గాని ఆత్మకు మించిన సుఖముందా? ఒక్కసారి మీ స్వరూప సుఖాన్ని గనుక మీరు పొందితే - అలౌకికమైన ఆనందము

మీ అనుభవములోనికి వస్తుంది. కోరికలతో ఎన్ని వ్రతాలు చేసిన, ఎన్ని యజ్ఞాలు చేసినా, ఎందరు దేవతలను సంతృప్తి పరచినా జన్మజన్మలకు దుఃఖము మిమ్మలను వెంటాడుతూనే ఉంటుంది. కోరికలు సమూలంగా రాలిపోతే దుఃఖము ఆరిపోతుంది. జ్ఞాని అనుభవించే సుఖముతో పోలిస్తే ఆ దేవతలు అనుభవించే సుఖము కోటోవంతు కూడా ఉండదు. అదీ జ్ఞాని యొక్క వైభవము. ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా పనిచేస్తే మీరు కూడా జ్ఞానులౌతారు.

మనకున్న దానిని స్వార్థచింతన లేకుండా ఎదుటివారికి దానము చేస్తే - దానిని ద్రవ్య యజ్ఞము అంటారు. మనము యింటిలో ఉన్నా। అడవిలో ఉన్నా మన మనస్సును గనుక మనము నిగ్రహించుకోగలిగితే దానిని యోగజ్ఞానము అంటారు. మనకు అర్థము తెలియకపోయినా శాస్త్రాన్ని గనుక అధ్యయనము చేస్తే దానిని స్వాధ్యాయ యజ్ఞము అంటారు. మనము శాస్త్రాన్ని పఠిస్తూ దానిని అర్థము చేసుకోగలిగితే దానిని జ్ఞానయజ్ఞము అంటారు.

ఎంత ధ్యానము చేసినా, ఎన్ని యజ్ఞములు చేసినా, వాటి ఫలం మాత్రము జ్ఞానవే! సమత్వ బుద్ధితో మనల్ని మనము అలంకరించుకుంటే - దానికి మించిన యజ్ఞము లేదు. దానికి మించిన యోగము లేదు. యోగికి స్వపర బేధము లేదు.

7. స్వాధ్యాయం :-

అంటే శాస్త్రాన్ని పఠించుట. మనకు అనేక శాస్త్రములున్నవి. అన్ని శాస్త్రముల సారము గీతలో యిమిడి ఉన్నది. గీతాగ్రంథము గ్రంథములకు మహారాజు. గీతాశాస్త్రమును చదివితే సర్వశాస్త్రములు చదివిన ఫలము వచ్చును. భగవంతుణ్ణి ఎలా ఆరాధించాలో, భగవంతుని కుటుంబమైన సమాజమును ఎలా సేవించాలో శాస్త్రమును పఠిస్తేనే గాని మనకు తెలియదు.

శాస్త్ర పఠనము, శాస్త్ర శ్రవణము మనస్సు అంతర్ముఖ మగుటకు సహాయపడుతుంది, ఆత్మనిష్ఠ కుదురుతుంది. మనస్సు కూడ ఒక సంపదే, ఈ సంపదను మీరు అభివృద్ధి చేసుకుంటే దైవీగుణముల చేత అలంకరింపబడతారు. భగవంతుణ్ణి ఆరాధించి మీరాబాయి ద్వారకలోనున్న శ్రీ కృష్ణమూర్తి విగ్రహములో లీనమైంది. అదే విధముగా ఆండాళ్ళు శ్రీరంగములో వేంచేసియున్న రంగనాధస్వామి విగ్రహంలో లీనమైంది. అనేకమంది మహాత్ములు తమ ఎముకలు అరిగేలా సమాజమునకు సేవచేసి పరమాత్మలో లయమైనారు. ఎన్నో శాస్త్రములను పఠించి, అర్థముచేసుకొని, ఆచరించుట వలన శ్రీ అరవిందుడు మహాయోగి అయినాడు. శాస్త్రపఠనము వలన ఏకాగ్రత కుదురుతుంది. ఏకాగ్రత లేనివాడు ఏదీ సాధించలేడు, శాస్త్రమును తెలుసుకోవాలని అనుకుంటే చాలదు - దానికోసము ప్రయత్నము చేయాలి. భోగమునకు అలవాటుపడిన వాడు శాస్త్రమును పఠించలేడు. పండితుడు కాలేడు. శాస్త్రమును పరిశీలించి, పరిశోధించి, మన హృదయము తడుముకొని, అందులో దోషములు గనుక ఉంటే వాటిని బయటకు తీసి, వాటిని మంటపెట్టవలెను. ఈ భూమిమీద ఉండగా మన జీవితమును సద్వినియోగము చేసుకుంటే ముక్తి పొందవచ్చును.

మనకు పొట్ట ఉంది కనుక తిండి అవసరము. ఆ తిండి కోసము ఏదో ఒక వృత్తిని చేసుకోవాలి. అందుపలన వృత్తి విద్యలన్నీ పొట్టకు పరిమితిమైయున్నవి. వృత్తి విద్యలు అశాంతినుండి మనల్ని విడిపించలేవు. ఏ విద్య అయితే మనల్ని అవిద్యనుంచి విముక్తి చేస్తుందో అదే నిజమైన విద్య - అదే ఆత్మ విద్య! ఆత్మ నిజం! దానిని మనము నమ్మకపోయినా అది ఉంది. లోకము నిజమువలె కనిపిస్తుంది - కాని ఆత్మానుభవములో అది అదృశ్యమౌతుంది. శాస్త్రములో ఆత్మ లేదు. కాని, మన హృదయములో స్వయముగా ప్రకాశిస్తున్న ఆత్మను తెలుసుకొనుటకు శాస్త్రము సహాయపడుతుంది.

శ్రీకృష్ణపరమాత్మ గీతలో ఎంతో ప్రేమతో ఎన్నో విషయములు చెప్పాడు. ఏది విడిచిపెట్టాలి అను విషయము గీతలో వివరముగా చెప్పబడినది. గీతాశాస్త్రమును ఆశ్రయించి, అందులో చెప్పబడిన మాటకు అనుగుణముగా జీవిస్తే మనస్సు - తెలుపు అవుతుంది. గీతమీద మమకారం పెంచుకుంటే - లోకముమీద ఉన్న మమకారం తగ్గుతుంది, హృదయములోనున్న శోకము హరించిపోతుంది. గీతను గురించి చర్చించుకొండి. అందులో చెప్పిన మాటలను మోసుకుతిరగండి. శక్తిని అనుసరించి ఆచరించండి. గీతా తాత్పర్యమును అర్థము చేసుకొనుటకు మన బుద్ధికి బలము సరిపోదు. కనుక గీతాచార్యునిపట్ల ప్రీతిని పెంచుకుంటే - గీతను అర్థము చేసుకునే బుద్ధిని, అందలి విషయములను ఆచరించే శక్తిని ఆయనే మనకు యిస్తాడు. ఏది మంచి - ఏది చెడు అను విషయమును శాస్త్రమును ఆధారము చేసుకొని నిర్ణయించుకోవాలి. ఏది చెడ్డదో మనకు తెలిస్తే దాని ఆకర్షణ నుండి మనము శాస్త్ర సహాయముతో, దైవ సహాయముతో గురువు సహాయముతో బయటికి రావచ్చును. గీతను శ్రద్ధగా అధ్యయనము చేస్తే - వివేకము కలిగి, మనసికముగా ఎదుగుతారు. కనుక అనుదినము గీతా పఠనమునకు ఒక గంట కేటాయించుకొండి. అజ్ఞాన సముద్రమును దాటుటకు గీతాశాస్త్రము మనకు ఓడవలె ఉపయోగపడుతున్నది. గీతా విద్యార్థికి బూటకపు మాటలతో, మురికి మాటలతో పని ఉండదు. గీతలో చెప్పిన యోగమార్గము మీకు కష్టముగా కన్పించినా ఆచరించుట మానకండి. గీతా మాతను పూజించండి. గీతాజయంతిని జరపండి. మీకు గీతా గ్రంథము లేకపోతే వెంటనే కొనండి. "మన నుదుట వ్రాత బాగాలేకపోతే గీతా గ్రంథము చేతికి రాదు" అన్నారు మహర్షి మళయాళస్వామివారు. "భారతము మధ్యలో భగవద్గీత ఉంది కనుకనే అది మహాభారతము అయింది" అన్నారు శ్రీ మధ్వాచార్యులువారు. గీతకు వ్యాఖ్యానము వ్రాసి, ప్రచారములోనికి తీసుకువచ్చిన ఆదిశంకరాచార్యులు వారికి మనము ఎంతో ఋణపడి ఉన్నాము.

దేహము చుట్టూ, యింద్రియము చుట్టూ, అహంకారము చుట్టూ తిరుగుతూ కాలము వృధా చేయకండి, అన్ని యోగములు జ్ఞానములో లయమౌతాయి. జ్ఞానికి రాగద్వేషములుండవు. అందుకే జ్ఞాని సమక్షములో ఊహాతీతమైన శాంతిని, అలౌకికమైన ప్రశాంతిని అనుభవించవచ్చును. కనుక శ్రద్ధగా శాస్త్రాన్ని పఠించండి - మీ వివేకాన్ని పెంచుకోండి - జ్ఞానులుకండి - తరించండి.

నేను ఎంతకాలము జీవించి ఉంటానో అంతకాలము నేర్చుకుంటూనే ఉంటాను అని శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస అంతటివారన్నారు.

8. తపస్సు :-

శరీరమును శిక్షించి శరీరమును స్వాధీనము చేసుకోవాలి. వాక్కును నియమించి వాక్కును స్వాధీనం చేసుకోవాలి. మనస్సును నిరోధించి మనస్సును స్వాధీనము చేసుకోవాలి - అదే తపస్సు!

గీతలో 17వ అధ్యాయములో తపస్సు గురించి భగవంతుడు 3 శ్లోకములు ఖర్చుపెట్టాడు. శారీరక తపస్సు అని, వాచక తపస్సు అని, మానసిక తపస్సు అని - మూడు విధములగు తపస్సులను గురించి వివరించాడు.

దేవతలను పూజించుట, పెద్దలను గౌరవించుట, సన్మార్గములో ప్రవర్తించుట, శరీరము శుచిగా ఉంచుకొనుట, ఇతరులను హింసించకుండట, ఇతరులను మోసగించకుండుట, వ్రతములలోకెల్ల మహావ్రతమైన బ్రహ్మచర్య వ్రతమును పాలించుట - ఇవి శారీరక తపస్సు అని భగవంతుడు చెప్పాడు.

ఇతరులకు భయము కలుగచేయకుండుట, ఇతరుల మనస్సును నొప్పించకుండుట, సత్యమును పలుకుట, హితముగా మితముగా ప్రియముగా మాటలాడుట, శాస్త్రములను పఠించుట, మంత్రమును

జపించుట - ఇవి వాచక తపస్సు అని భగవంతుడు చెప్పాడు.

మంచి మనస్సు కలిగియుండుట, మనో నిగ్రహమును సాధించుట, సకల జీవులకు మేలుకోరుట, నిరంతరము ఆత్మను ధ్యానించుట, పవిత్రత కలిగియుండుట - ఇవి మానసిక తపస్సు అని భగవంతుడు చెప్పాడు.

"నేను అను తలంపు ఎక్కడ పుడుతుందో చూడు - అక్కడే మనస్సు లయిస్తుంది - అదే తపస్సు!" అని చెప్పారు శ్రీ రమణాచార్యుడు.

మనము అంటున్న "నేను" దేహగతమైనది. ఈ దేహగతమైన 'నేను" నుండీ, ఈ అహంకారగతమైన "నేను" నుండీ విడుదల పొందుటకు చేయు ప్రయత్నము కూడ తపస్సే! మనముగాని దేహము, మనముగాని మనస్సు మనమని అనుకున్నంత మాత్రము చేత అది వాస్తవము గాదు. మనము ఎవరుగానున్నామో అట్టి ఆత్మ అహంకారము కాదు. ఆత్మ రూపమే! అట్టి ఆత్మానుభవమును, ఆత్మనిష్ఠను పొందుటకు చేయు ప్రయత్నమే తపస్సు. రూపము నశించినప్పటికి దానికి ఆధారముగానున్న ఆత్మ నశించదు. యజ్ఞభావనతో పనిచేస్తే దేహబుద్ధి నశించి ఆత్మబుద్ధి కలుగుతుంది. ఆత్మానందముతో సమానమైన ఆనందము లేనేలేదు. ఉన్న వస్తువును ఉన్నట్లుగా గ్రహించి, లేని వస్తువును లేనట్లుగా తెలుసుకొనుటయే తపస్సుయొక్క ప్రయోజనము. తపస్సు చేసి మనస్సులో నున్న బలహీనతలను పోగొట్టుకుంటే ధ్యానము కుదురుతుంది, జ్ఞానము కలుగుతుంది.

మనకు వచ్చే తలంపులలో "నేను" అను తలంపు ప్రథమ తలంపు. ప్రధాన తలంపు. ఈ "నేను" అను మొదటి తలంపు పైనే ఈ సమస్త సృష్టి అధారపడి యున్నది. ఈ మొదటి తలంపునే అహంకారమని

అంటారు. దీనినే వేదాంత పరిభాషలో కారణ శరీరమని కూడ అంటారు. ఈ కరణ శరీరమును తపస్సు చేసి తెంపుకుంటే సంసారములో సారము లేదని తెలుస్తుంది.

ఈ నేను - దానికి వచ్చు మిగిలిన తలంపులు కలసి మనస్సు అయినది. "నేను" అని మన మనస్సే అంటున్నది. మనస్సు యొక్క పుట్టుచోటును తెలుసుకునే వరకు సత్యము తెలియదు - మనిషి బంధములో నుంచి బయటపడలేడు. " నేనెవడను?" అని విచారణ చేసి, దృశ్యవృత్తినుంచి మనస్సును అడ్డగించి, దాని పుట్టుచోటైన హృదయములో మనస్సును నిలబెట్టి ఉంచగలిగితే తత్వము వ్యక్తమౌతుంది - జ్ఞానము కలుగుతుంది. భగవంతుని స్వరూపమును పొందుటయే తపస్సు యొక్క ప్రయోజనము.

తపస్సు యొక్క గొప్పతనమును గూర్చి వేదములలో చర్వితచర్వణముగా చెప్పబడినది. సిద్ధార్థుడు తపస్సు చేసి బుద్ధుడైనాడు. బుద్ధుని జీవితములో తపశ్చర్య ముఖ్యమైన అంగము. తపస్సు చేత బుద్ధుని హృదయము శాంతితో నిండినది. అందువలన ఆయన లోకమును ఎంతగానో ప్రేమించగలిగాడు, కోరికలను త్యజించగలిగాడు. కోరికలున్నవాని హృదయము నుండి దయ, సానుభూతి, ప్రేమ ప్రవహించవు. దుఃఖము వాడి శరీరమును కాల్చివేస్తుంది - మనస్సు కలచివేస్తుంది. తపస్సు చేసి దుఃఖము లేని స్థితిని పొందవచ్చును.

ప్రహ్లాదుడు భగవంతుణ్ణి స్మరించి స్మరించి ఆయన సామీప్యమును పొందగలిగాడు. గణపతిశాస్త్రిగారు చేసిన తపస్సుకు ఫలితముగా శ్రీ రమణదేవుడు గురువుగా లభించినాడు.

తపస్సు మనస్సును శుద్ధిచేస్తుంది. శుద్ధివలన సిద్ధులు వస్తాయి. సిద్ధులన్నిటిలోను ఆత్మ సిద్ధికి మించిన సిద్ధి లేదు. ఇతర సిద్ధులన్నీ స్వప్నముతో సమానము. తపస్సు వలన మనస్సుకు స్వాస్థత చేకూరి

ఆత్మసిద్ధి కలుగుతుంది. అదియే అన్ని యోగముల సారము.

"నేను" అనునది లేని స్వానుభవనిష్ఠయే గొప్ప తపస్సు" అని తపస్సు యొక్క స్వరూపమును గూర్చి భగవాన్ శ్రీరమణమహర్షి నిర్వచనము చెప్పినారు.

తపోధనము లేకపోతే ధనాభిమానముగాని, దేహాభిమానముగాని నశించవు. తపస్సు చేసి విద్యను పొందవచ్చును. ధనము పోయినా, సుఖముపోయినా, కీర్తిపోయినా - తపస్సు విలువ తెలిసిన వాడు తపస్సునుంచి వెనుకకు మరలడు. ఎన్ని విఘ్నములు ఎదురైనప్పటికి కౌశిక మహారాజు తపస్సు చేసి చేసి బ్రహ్మఋషి విశ్వామిత్రుడు అయినాడు - సృష్టికి ప్రతి సృష్టి చేయగలిగాడు. తపస్సునకు అసాధ్యమైనదంటూ ఏది లేదు.

9. ఆర్జవమ్ :-

అంటే న్యాయమైన మార్గములో నడుచుకోవాలి. ఋజువర్తనము కలిగి ఉండాలి. కపటము లేకుండా జీవించాలి.

న్యాయమైన మార్గములో నడుచుకుంటే, సహజమైన మార్గములో నడుచుకుంటే, సరళమైన మార్గములో నడుచుకుంటే, స్వచ్ఛమైన మార్గములో నడుచుకుంటే - ఇంద్రియములు స్వాధీనములోకి వస్తాయి.

వినయము విడిచిపెట్టకండి. భగవంతుని పాదాలను సేవించండి. భగవంతుడు సర్వజ్ఞుడు. మన తలంపులకు సాక్షిగా ఉన్నాడు. ఆయనను మనము మోసగించలేము. స్వచ్ఛమైన, సుందరమైన మార్గములో ప్రయాణము చేసేవాడికి మాత్రమే పరమ శాంతి లభ్యమౌతుంది. శాంతి లేని వాడికి సుఖము లేదు.

మంచివారిని గౌరవించి, ఆదరించి, వారితో సహవాసము చేస్తుంటే కపటము లేని స్థితిని పొందవచ్చును. ఆధ్యాత్మిక వికాసమునకు

మంచితనము పునాది వంటిది. మంచిని ప్రేమించలేకపోతే ఆత్మ అనుభవములోనికి రాదు. ఎదుటివారిలోని దోషములను వెదికినట్లే - మనలోనున్న దోషములను మనము చూచుకుంటే - కాలక్రమములో అవి తొలగిపోతాయి, స్వార్ధ చింతనలేని జీవితములో ఎదుగుతాము, నిష్కపటముగా జీవించుటకు అలవాటు పడతాము, ఋజు మార్గములో నడుచుకునేవాడు ప్రత్యేకమైన గౌరవాలనుగాని, కీర్తిని గాని కాంక్షించడు. ఋజు మార్గములో లేనివాడు భౌతిక పదార్థమును వాడు గుర్తించలేడు.

ఏదైతే మన హృదయములో ఉందో - అదే చెప్పాలి. ఏదైతే చేపుతున్నామో - అదే చేయాలి. మనస్సు, మాట చేత - ఈ మూడూ ఒకటిగా ఉండాలి - అదే ఆర్జవమ్! అలా నడచుకుంటే మన యింద్రియములు మన స్వాధీనములోకి వస్తాయి. స్వాధీనమైన ఇంద్రియములు కలవాడికి ఈ సృష్టిలో సాధించలేనిది ఏముంది?

10. అహింస :-

ఏ జీవులనూ హింస పెట్టకుండుటయే అహింస.

ఎదుటివారికి ఉపకారము చేస్తే అది అహింస - అపకారము చేస్తే అది హింస. కష్టాలలోనున్న వారిని చూసి మీకు సంతోషము కలుగుతుంటే - మీరు అహింసా విధానానికి ఇంకా అలవాటు పడలేదని గుర్తు.

మనము మనస్సుతో గాని, మాటతోగాని, దేహముతోగాని ఎవరిని బాధపెట్టకూడదు. ఎదుటి వారిని బాధ పెడితే పరిణామములో మనము బాధకు గురికాకా తప్పదు. ఎదుటి వారికి అపకారము చేస్తే మనము అపకారానికి గురికాక తప్పదు. ఎదుటి వారికి ఉపకారము చేస్తే మనము ఉపకారము పొందుతాము. ఈ జన్మలో మనము చేసిన

పనులే మరుజన్మలో మనకు ఎదురు వస్తాయి - ఇది ఈశ్వరుని చట్టం! ఎవరికీ తెలియకుండా మీరు ఎంతో రహస్యంగా చేసిన హింసాకార్యములు ఏనాటికైనా వెలుగు లోనికి వస్తాయి. కర్మేంద్రియములతో మనము చేసిన కుచేష్టలు వాసనులగా మారి, అజ్ఞానము పెంచి, భవిష్యత్తులో అనేక నీచ జన్మలకు కారణమవుతాయి. అహింసను ఆచరిస్తే మనకున్న భక్తి పవిత్రమౌతుంది. అహింసను పిరికి వాళ్ళు బోధించలేరు - ఆచరించలేరు. అహింసను జీవితములో ఒక భాగముగా చేసుకొనుటకు ధైర్యము అవసరము.

మానవుడిని తోటి వారు పెట్టే హింసకంటే తన రాగద్వేషాలు, కామక్రోధాలే అతనిని ఎక్కువ హింసకు గురిచేస్తున్నాయి. బయటనున్న శత్రువుల కంటే తన అంతఃకరణములో నున్న దేషములే అతనికి శత్రువులుగా పరిణమిస్తాయి. సజ్జన సాంగత్యము వలన, సత్యాత్మను నిరంతరము ధ్యానించుట వలన అంతఃకరణము బాగుపడుతుంది. అంతఃకరణమును బాగుచేసుకొనుట కంటేమించిన విద్య లేదు. సాధకుడికి అహింసా వ్రతము, బ్రహ్మచర్య వ్రతము ముఖ్యమైనవి.

హింస వలన హింస పరిష్కారము కాదు. హింసకు అహింస మాత్రమే పరిష్కారము. హింసకు అలవాటు పడిన నరుడు ఆరోజుకారోజు హీన స్థితికి దిగజారు, నరరూప రాక్షసుడౌతాడు. హింస వలన మిగిలేది పాపము మాత్రమే. అది భవిష్యత్తు జన్మలలో ఎదురౌతుంది. అహింసే మానవుడుకి నిజమైన అలంకారము.

అహింసా సిద్ధాంతమును అధారముగా పెట్టుకొని జీవించిన వారిలో గౌతమ బుద్ధుడు అగ్రగణ్యుడు.

మన జాతిపిత గాంధీజీ అహింసను ఆయుధముగా తీసుకొని మన దేశమునకు స్వరాజ్యమును సాధించి పెట్టారు.

11. సత్యం

ఆత్మ సత్యం! సత్యమే ఈ లోకాన్ని నడిపిస్తున్నది. ఈ లోకిన్ని ఆధారముగా ఉన్నది. పరలోకాలకు ఆధారముగా ఉన్నది. దేవతలకు ఆధారముగా ఉన్నది. మీకు ఆధారముగా ఉన్నది, నాకు ఆధారముగా ఉన్నది, పరమేశ్వరుడికి ఆధారవగా ఉన్నది - సత్యమే.

సత్యానికి మించిన మతము లేదు. సత్యానికి మించిన కులము లేదు. సత్యానికి మించిన జాతిలేదు. సత్యానికి మించిన వస్తువు లేదు. సత్యానికి మించిన జ్ఞానము లేదు. సత్యానికి మించిన దేవుడు లేడు.

సత్యాన్ని , ఎవడు ప్రేమిస్తున్నాడో, సత్యము కోసము ఎవడు జీవిస్తున్నాడో, సత్యము కోసము ఎవడు మరణిస్తున్నాడో, సత్యము కోసము కోసము ఎవడు తన సర్వస్వాన్ని ధారపోస్తున్నాడో - వాడికే సత్యము దర్శనమిస్తుంది.

సత్యాన్ని చెప్పమని, ధార్మన్ని ఆచరించమని మన వేదము బోధిస్తున్నది. సత్యము పట్లమనము ప్రీతిని పెంచుకోవాలి. సత్యాన్ని అభ్యసించుట నేర్చుకొనుటయే సాధన. సత్యము కోసము సర్వస్వము త్యాగము చేయుటకు సాద్యపడిన జీవాత్మ పరమాత్మ అవుతుంది. సత్యానికి మరోపేరే భగవంతుడు! సత్యమును, ధర్మమును పూర్తిగా ఆచరించలేకపోయినా కనీసము వాటిని గౌరవించుట అయినా మనము నేర్చుకోవాలి.

సత్యమే ఆనందం, సత్యమే శివం, సత్యమే సుందరం, సత్యమే శాంతి, సత్యమే మౌనం! దేనిని దాచి పెట్టినా, దేనిని పాతిపెట్టినా, దేనిని కాల్చి బూడిద చేసినా - సత్యాన్ని దాచలేము, సత్యాన్ని పాతిపెట్టలేము. సత్యాన్ని బూడిద చేయలేము. సత్యము యొక్క విలువ, సత్యము యొక్క బరువు మనకు తెలియక పోవుటకు కారణము - పాపమే! పాపి జ్ఞాని కాలేడు.

12. అక్రోధ :-

పరిస్థితులు ప్రతికూలముగా ఉన్నప్పటికి కోపము లేకుండా ఉండుట అక్రోధము.

ఎందుకు కోపాన్ని దూరముగా విడిచి పెట్టాలి? తరచుగా కోపానికి గురిఅవుతుంటే దుఃఖమునకు లోనౌతాము. కోపము అగ్ని వంటిది. అది శరీరమును, మనస్సును దహించి - శారీరక మానసిక అనారోగ్యానికి గురిచేస్తుంది. మీకు కోపముంటే అది మీకే నష్టము. మీరు జ్ఞానానికి దూరమైపోతారు, శాంతికి దూరమైపోతారు, మోక్షానికి దూరమైపోతారు, భగవంతుడికి దూరమైపోతారు. అందుచేత కోపాన్ని విడిచి పెట్టమని భగవంతుడు చెపుతున్నాడు.

కోరికకు మరో రూపమే కోపము. కోరిక నెరవేరకపోతే కోపము వస్తుంది. కోపమును తొలగించుకోకుండా అశ్రద్ధచేస్తే భవిష్యత్తులో అనేక కష్టనష్టములకు గురికావలసి వస్తుంది. కోపము వలన మొఖము వికారమవుతుంది. హృదయము కుళ్ళిపోతుంది. కామక్రోధములు అంటువ్యాధులు వంటివి. వాటిని మలమూత్రములతోను, చలి జ్వరముతో పోల్చవచ్చును. కోపము వలన మనో నిగ్రహము సాధ్యపడదు. కోపమునుమళ్ళించుకోనుటకు ఉపాసన, ప్రార్థన అవసరము.

ఎవరి సన్నిధానములో కూర్చుంటే మనకోపము చల్లారిపోతుందో, ఎవరి సన్నిధానములో కూర్చుంటే మన దేహాన్ని, ఇంద్రియాలను కూడా మర్చిపోతామో, ఎవరి సన్నిధానములో కూర్చుంటే ఈ రాగద్వేషాలు, కామక్రోధాలు వాటి శక్తిని కోల్పోతాయో - అటువంటి మహానుభావులను మనము ఆశ్రయించాలి.

గాఢనిద్రలో నుండగా మనకెవ్వరికి కోపము లేదు - ఎందుచేత? కోపము కూడ ఒక తలంపే! గాఢనిద్రలో గ్రహించటానికి విషయాలు లేవు. మరల మెలుకువ రాగానే - "నేను" అను తలంపు ఉదయిస్తుంది.

గ్రహించటానికి విషయాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఇంద్రియాలతో వాటిని గ్రహించి మనస్సులో పంపిస్తున్నాము. మనస్సుకున్న పూర్వపు అలవాట్లను బట్టి కోపతాపాలకు గురి అవుతున్నాము.

చేప నీటిలో ఎదురీదినట్లు - మన మనో ప్రవాహానికి మనము ఎదురీది, దాని మూలమైన ఆత్మను సూక్ష్మబుద్ధిచేత గ్రహించాలి. ఆత్మ సుఖము చేతికి అందేవరకు ఏ జీవుడు కోపతాపాల నుంచి బయటపడలేడు. కోపకారణము ఉన్నప్పటికీ ఎవరికైతే కోపము రాదో వాడి మనస్సు ఆత్మాకారము చెందుతుంది. అప్పుడు మనము కోపాన్ని జయించినట్లు.

చిన్న చిన్న పాత్రలు తొందరగా వెడెక్కుతాయి. అదే విధముగా చిన్న మనస్సులు గలవారు తొందరగా కోపానికి గురి అవుతారు. అల్పత్వము పెరిగి అనాగరిక జీవితానికి అలవాటు పడతారు. కోపము ఆరోగ్యానికి హాని చేస్తుంది. ఆర్థిక నష్టాన్ని తీసుకు వస్తుంది, గౌరవాన్ని పాడుచేస్తుంది, సమాజములో అశాంతిని పెంచుతుంది. కోపమును త్యజించిన మనస్సు తనకుతాను మేలు చేసుకుంటుంది - మనస్సుకు స్వస్థత చేకూరుతుంది. స్వస్థత లేని మనస్సు ఆత్మను ధ్యానించలేదు. కనుక అన్నివిధముల ప్రయత్నము చేసి కోపమునకు దూరము కావలెను.

కోపము వచ్చినప్పుడు మౌనమును అలవాటు చేసుకొనుట మంచిది. మౌనము యొక్క ప్రాముఖ్యత తెలిసినవాడికి మాధవుడు దొరుకుతాడు.

13. త్యాగం :-

మనము పనిచేసి ఫలితాన్ని సమాజమునకు సమర్పించుటయే త్యాగము. త్యాగము పవిత్రతను చేకూర్చి పెడుతుంది. పవిత్రుడికి ఈ లోకములో పొందటానికి ఏముంది?

నరుని రూపములో నున్న వాడు కూడా నారాయణుడే నన్న భావనతో పనిచేయాలి. మనకు వచ్చే ఆదాయములో కొంత భాగమును సమాజ

శ్రేయస్సు కోసము సమర్పించాలి. త్యాగము దేహభావనను పోగొట్టి పరమాత్మతో తాదాత్మ్యము చేకూర్చుతుంది. త్యాగి ఏ యితర సహాయములు అక్కరలేకుండానే స్వతంత్రముగా మోక్షమును పొందగలడు.

దుష్ట స్నేహములను, దురభ్యాసములను, దుర్వాసనలను సమూలముగా విడిచిపెట్టుట కూడ త్యాగమే! మనకున్న దానిని ఎదుటివారికి యిచ్చుటయే త్యాగము కాదు - మనకు అవసరము లేని వస్తువులను ఎదుటివారు యిచ్చినా స్వీకరించకపోవుట కూడ త్యాగమే! మనకున్న దానిని ఎదుటివారికిచ్చేటప్పుడు ఆడంబరము లేకుండా, ప్రచారము లేకుండా యిస్తే పరమేశ్వరుని అనుగ్రహానికి పాత్రులౌతారు.

దేహ వాసనను, లోకవాసనను త్యజించుట కూడ త్యాగమే! దానినే సన్యాసమని కూడ అంటారు. భోగదృష్టి కూడ లోకవాసనలో ఒక భాగమే.

మనకు జ్ఞానము కలుగకుండా అడ్డు వస్తున్న వ్యక్తులను, వస్తువులను విడిచి పెట్టుట కూడ త్యాగమే. దుస్సాంగత్యానికి దూరముగా ఉంటే బ్రహ్మానుభవము పొందుటకు అర్హత చేకూరుతుంది. అహంకారమును త్యాగము చేస్తే బ్రహ్మానుభవము కలుగుతుంది. సర్వత్రా వ్యాపించియున్న బ్రహ్మము మన హృదయములో కూడా ఉంది. కాని, మనకు బ్రహ్మానుభవము లేకపోవుట వలన బాహ్యంగా భగవంతుణ్ణి వెదుకుటకు ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. భేద భావనను సమూలముగా పెకలించకపోతే బ్రహ్మానుభవము కలుగదు.

దైవము కోసము, ధర్మము కోసము విభీషణుడు తన అన్నగారైన రావణాసురుణ్ణి విడిచిపెట్టాడు. నిర్వాణస్థితిని పొందుటకు గౌతమబుద్ధుడు తన రాజ్యాన్ని త్యాగం చేసి, ఏకాంతవాసానికి వెళ్ళాడు అనేకమంది మహానుభావులు దైవము కోసము సామాన్య ధర్మాలను పరిత్యజించారు. సత్యాన్వేషణ ప్రారంభించే వరకు అజ్ఞాన నాశనము

ఆరంభము కాదు. వైరాగ్యము లేని తపస్సు వలన బ్రహ్మానుభవము కలుగదు.

ప్రతిఫలాన్ని ఆపేక్షించి చేసే పని త్యాగము కాదు - అది వ్యాపారమౌతుంది. క్రయవిక్రయాలకు అలవాటుపడిన మనుష్యులకు త్యాగము గురించి ఏమి తెలుస్తుంది? స్వార్థమే పరమార్థముగా పెట్టుకొని జీవించే వాడికి భక్తి రుచి ఏమి తెలుస్తుంది? ఇంద్రియ విలాసమును నిరోధించిన వాడే నిజమైన త్యాగి. త్యాగి నిరంతరము బ్రహ్మానందములో మునిగి ఉంటాడు.

14. శాంతి :-

జీవితములో కష్టసుఖాలు, లాభనష్టాలు సంభవించినప్పటికి శాంత చిత్తమును పోగొట్టుకోకూడదు - నిర్వికారముగా ఉండగలగాలి.

మనస్సు అణిగి ఉన్నప్పుడు కూడ మనకు శాంతిగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. కానీ, ఎవరైనా మనకు యిష్టములేని మాట అన్నప్పుడు కష్టము కలిగించే పని చేసినప్పుడు - చెరువులో చిన్నరాయి విసిరితే కెరటాలు వచ్చినట్లు - వెంటనే మన మనస్సులో వికారము పుడుతుంది. కోపము వస్తుంది. శాంతి పోతుంది. జీవితములో ఒడుదుడుకులు వచ్చినప్పటికి - ఒడుదుడుకులు రాకముందున్న స్థితిలో ఉండగలగాలి. మనస్సు విజృంబిస్తున్నంతకాలం ఏ మనిషీ శాంతిగా ఉండలేడు. మనో నాశనమైనప్పుడు మాత్రమే శాశ్వత శాంతి చేకూరుతుంది.

మనమందరము శాంతినే కోరుకుంటున్నాము - అశాంతిగా మాత్రం ఎందుకు ఉండకూడదు? మన స్వరూపమైన ఆత్మ - శాంతి స్వరూపము, సుఖ స్వరూపము, ఆనంద స్వరూపము, శాంతి అనేది ఆత్మ యొక్క స్వరూపమేగాని - ఆత్మ యొక్క గుణము కాదు. గుణము అనేది మనస్సు యొక్క పరిధిలోనిది. మనకు తెలియకుండానే మన స్వరూప సుఖాన్ని మనము కోరుకుంటున్నాము.

ఆత్మ విచారణ వలన మనస్సుకు ఉపశమనము కలుగుతుంది. నిరంతరము ఆత్మను ధ్యానము చేయుట వలన మనస్సులో నున్న లోపములు రాలిపోయి శాంతి చేకూరుతుంది. జీవితము నిగ్రహ పరీక్షలాంటిది. మనో నిగ్రహము లేనివాడు చిత్త శాంతిని సాధించలేడు. శాంతి లేని జీవితము వ్యర్థము. శాంతి లేనివాడు పాపముతో పోరాడలేడు. పాపమే అశాంతి రూపములో వస్తున్నది. అసత్యము నుంచి ఎవరైతే విడుదల పొందుతున్నారో - వారు మాత్రమే శాంతి స్వరూపులౌతారు.

ఆత్మ విచారణ శాంతి నిస్తుంది - లోక విచారణ అశాంతి నిస్తుంది.

15. అపైశునమ్ :-

ఇతరుల దోషములను వెల్లడి చేయకుండుటను అపైశునమ్ అంటారు. కొండెములు చెప్పే దురలవాటు ఉన్నవాడికి భక్తి భావన కుదరదు, తోటి వారికి ఉపయోగపడలేడు. ఈ లోపమును సాధన చేసి తొలగించుకో లేకపోతే విపరీతమైన కష్టనష్టములకు గురికావలసి వస్తుంది. భగవంతుడిని గురించి స్మరణ చేస్తే అంతఃకరణ శుద్ధి అవుతుంది - ఎదుటి వారి లోపములను వెదుకుతుంటే అంతఃకరణము మలినమౌతుంది.

సాటి మనిషిలో లోపాలను చూస్తున్న మీరు ఎంతవరకు పవిత్రులు? మీలోను - ఎదుటివారిలోను ఈశ్వరుడు సమానముగా ఉన్నాడు. ఎదుటివారిలో ఏ బలహీనత అయితే మనకు కనిపిస్తున్నదో - దానికి సంబంధించిన సంస్కారము మనకు తెలియకుండా మనలోనే దాగి ఉంది. మన ముఖములో లేని అందము మన ప్రతిబింబములో కనపడదు. అదే విధముగా మీరు పవిత్రులు కానప్పుడు లోకంలో కూడ మీకు పవిత్రత కనపడదు. కనుక రంధ్రాన్వేషణ విడిచిపెట్టి మీరు పవిత్రులగుట కోసము ప్రయత్నించండి. సంస్కరణను మీ దగ్గర నుంచే ప్రారంభించండి. మిమ్మలను మీరు సంస్కరించుకొని మీరు

ఎదుటవారిని సంస్కరించండి. వారిని బలవంతులుగా తీర్చి దిద్దండి. విమర్శ కంటే సంస్కరణ మంచిది. కూల్చుట కంటే నిర్మించుట మంచిది. మిమ్మల్ని మీరు సంస్కరించుకొనకుండా మీరు లోకమును సంస్కరించలేరు. మీరు ఎంత వరకు ఉన్నతులో ఎంతవరకు పవిత్రులో - అంతవరకు మాత్రమే సాటి సమాజానికి మీరు ఉపయోగపడగలరు.

మంచిని చూస్తూ మంచిని చేస్తూ, మంచిని మాట్లాడుతూ మంచిని స్మరిస్తూ, మంచిని జపిస్తూ, పూజిస్తూ, మంచిని ధ్యానిస్తూ, మంచిని సేవిస్తూ మీలోనున్న అపవిత్రతను తొలగించుకొనుటకు నిండు మనస్సుతో పనిచేయండి. సహజంగా జీవించుట కంటే ఉదాత్తమైన సంస్కరణ లేదు. మీ దేహమును చంపగలరు గాని - మీలోనున్న పవిత్రతను ఎవరు చంపగలరు?

సత్పురుషుణ్ణి గౌరవించేవాళ్ళు అతని పుణ్యానికి వారసులౌతారు. అగౌరవపరిచే వాళ్ళు అతని ప్రారబ్ధములో నున్న పాపాన్ని పంచుకుంటారు. కృత్రిమ జీవితము వలన మానవుడు ఆరోజు కారోజు అపవిత్రుడై చీకటిలోకాలలో పడతాడు.

"చాకలివానికి బట్టల పైన కోపము గాని, ద్వేషముగాని ఉండదు. వాటిని శుద్ధిచేయుటకు మాత్రమే రాతిమీద ఉతుకుతున్నాడు. అదే విధముగా భగవంతుడు బాధల రూపములో వచ్చి భక్తుని హృదయములో నున్న లోపములను బయటకి లాగి కాలుస్తాడు." అన్నారు అరుణాచలములో నివసించిన 'గుహనమశ్శివాయ' అనే సిద్ధపురుషుడు.

మీకు శాంతి కావాలంటే కొండెములు చెప్పే అలవాటు విడిచిపెట్టండి.

16. దయాభూతేషు :-

అంటే అన్ని ప్రాణులయందు దయ కలిగి ఉండవలెను. దయ దైవీగుణము దయగల హృదయమే భగవంతుని నిలయమని మహర్షి శ్రీ మళయాళస్వామివారు అనేవారు.

దయాగుణము వలన పాపము తగ్గుతుంది - జ్ఞానము కలుగుతుంది. గౌతమబుద్ధుడు దయకు ప్రతిరూపము. సంకుచిత హృదయములకు దయ యొక్క ఔన్నత్యము అర్థముకాదు. దయ వలన సమాజములో అసమానత, అశాంతి తగ్గుతాయి. దయ అనే గుణము వలన మానవుడు తన చైతన్యస్థాయిని పెంచుకోగలడు. సాటి ప్రాణులపట్ల మనము దయ చూపిస్తే - మనపట్ల దేవుడు దయ చూపిస్తాడు. దయగలవారే ధన్యులు ఈ లోకంలో!

భగవంతుని పట్ల మనకున్న ప్రేమను 'భక్తి' అంటారు - దీనులపట్ల పేదలపట్ల మనకున్న ప్రేమను 'దయ' అంటారు. దయ ప్రతిఫలాన్ని కోరదు. దయాగుణము మనస్సును సంస్కరించి మహోన్నతమైన ఆధ్యాత్మిక శిఖరాన్ని అందుకొనుటకు సహాయ సహకారములను అందిస్తుంది. దయామయుడు భగవంతునితో వ్యాపారము చేయడు. దయాపరుడు తోటి మానవులను గూర్చి ఆలోచిస్తూ, తనను తాను మరచి పోయి అవసరమైతే వారికోసము మరణిస్తాడు. దయగలవాడు మాత్రమే సామాజిక స్పృహతో పనిచేస్తాడు. స్వా ర్థమే పరమార్థముగా పెట్టుకున్న వాడికి దయ విలువ తెలియదు. నిరంతరము తనను గురించి మాత్రమే ఆలోచించుకునే వాడి హృదయములో దయ పూర్తిగా ఎండిపోతుంది.

"దీనులను చూసి ఎవరి హృదయమైతే ద్రవిస్తుందో వారు మాత్రమే మహాత్ములు" అన్నాడు స్వామీవివేకానంద.

అన్ని రసములలోను కరుణారసమునకు అగ్రస్థానము యివ్వవచ్చును. యజ్ఞభావనతో పనిచేస్తే దయాగుణము పెరుగుతుంది.

17. అలోలత్వం :-

విషయములు అందుబాటులో ఉన్నప్పటికి చాపల్యము లేకుండా ఉండుటయే అలోలత్వము.

మనస్సుకు వికాసము కలగాలంటే, ఇంద్రియాలు నిర్వికార స్థితిని సాధించాలంటే - అలోలత్వాన్ని అభ్యసించాలి. ఇంద్రియాలను స్వాధీనము చేసుకోటానికి, మనస్సును నిగ్రహించుకోటానికి ప్రయత్నము అవసరము. మోక్షము మన హృదయములోనే ఉంది. మోహము పోతే అది తెలుస్తుంది. బాహ్యవిషయాల నుండి, వస్తువుల నుండి, ఆకర్షణల నుండి మళ్ళించబడిన మనస్సు మాత్రమే జ్ఞాన సముపార్జనకు ప్రయత్నము చేస్తుంది. శీలము లేకుండా లోలత్వమును అతిక్రమించలేము. శీలాన్ని పెంచే విద్య మాత్రమే నిజమైన విద్య.

పరమాత్మ అంతటా వ్యాపించి ఉంది. అయితే దానిని మనమెందుకు దర్శించలేకపోతున్నాము? దానికి చాపల్యమే కారణం! చాపల్యమున్నంత కాలము మనము ఉన్నదానిని ఉన్నట్లుగా చూడలేము. పరమాత్మను మనస్సు పరిధిలోగాని, యింద్రియముల పరిధిలోగాని యిమడ్చలేము. స్వరూపదర్శనము అయ్యే వరకు మనల్ని లోలత్వము విడిచిపెట్టదు. పవిత్రుడు లోలత్వమునకు దూరమౌతాడు - మృత్యువును దాటిపోతాడు. కాని విషయలోలుడు చావుచేతిలో నుంచి బయటపడలేడు. విషయ చింతన ఉన్నంతకాలము అజ్ఞానము మానవుణ్ణి చుట్టుకొని ఉంటుంది. నిర్వికారంగా ఉండుటకు సమాధిస్థితిని పొందాలి.

లోలత్వము నుంచి బయటపడటానికి - సజ్జన సాంగత్యము చేయాలి. శాస్త్రాన్ని శ్రవణము చేయాలి, జపము చేయాలి, ధ్యానము చేయాలి. ఆత్మ చింతన చేయాలి, మనస్సును మచ్చిక చేసుకొని విషయముల నుండి మరల్చి - ఆత్మ వైపునకు గురి పెట్టాలి. ఆత్మను దర్శించే వరకు మనస్సు చలిస్తూనే యుంటుంది.

శ్రీకృష్ణచైతన్యుని ఇంద్రియ నిగ్రహమును పరీక్షించుటకు అతని గురువు చైతన్యుని నాలుకమీద పంచదారను వేస్తే - ఒక్క అణువు కూడ తడికాలేదట! అదీ ఇంద్రియ నిగ్రహమునకు నిదర్శనము. భక్తి

సహాయము లేకుండా యింద్రియములను జయించలేము.

18. మార్దవం:-

మార్దవం అంటే మృదుత్వము, మృదుత్వము - క్రూరత్వము ఇవి రెండూ ఒకే చోట ఉండవు. కొంత మందికి స్వార్ధంతో పాటు క్రూరత్వము కూడా ఉంటుంది - ఈ రెండూ వున్న వాడి బుద్ధి వంకర అవుతుంది.

మృదుత్వము లేనివాడు ముని కాలేడు. మనస్సు లోపలికి దిగుటకు మృదుత్వము అవసరము. లోపలికి వెళ్ళిన మనస్సుకు మాత్రమే చైతన్యము వైపు దారి కనిపిస్తుంది. కాల్చిన బంగారానికి కాంతి ఎలా పెరుగుతుందో - మృదుత్వమున్న వాడికి మంచితనము అలా పెరుగుతుంది."మంచి తనమే విజ్ఞానము" అన్నాడు సోక్రటీస్!

ప్రియముగా, హితముగా మాటలాడుట అలవాటు చేసుకోవాలి. ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎవరితోటి, ఎంతవరకు మాటలాడాలో అంతవరకు మాత్రమే మాటలాడాలి. సభ్యత, సంస్కారము, సంస్కృతి, నాగరికత మృదుత్వము మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి. మృదుత్వము జీవితానికి నవ్యత్వాన్ని తీసుకువస్తుంది, హృదయము యొక్క లోతును పెంచుతుంది, మనస్సుకు చల్లదనాన్నిస్తుంది, సమాజములో శాంతిని శక్తిని స్థాపించుటకు ఉపయోగపడుతుంది, మనిషికి మనిషికి మధ్యన అవగాహనను పెంచుతుంది. పరిస్థితులు కఠినముగా నున్నప్పటికి మృదుత్వమును కోల్పోకూడదు.

సాధకుడికి మృదుత్వము అవసరము. మృదుత్వము ఈశ్వరానుగ్రహమును సంపాదించి పెడుతుంది. ఆధ్యాత్మికంగా అభివృద్ధిని పొందుటకు ప్రతిభ కంటే ఈశ్వరానుగ్రహము చాలా ముఖ్యము. మృదుత్వము ఎలా వుంటుందో సజ్జనుడి హృదయములో చూడవచ్చును. దుష్టుని యొక్క ప్రభావము మీద పడనిస్తే - మృదుత్వము తరుగుతుంది. తోటిమానవుల కష్టాలలో, బాధలలో

భాగము పంచుకుంటున్నప్పుడు కూడ మృదుత్వమును కోల్పోని జీవుడు - శివుడుగాను, శుకుడుగాను అవుతాడు.

లోకమునకు తెలిసినా తెలియకపోయినా మృదుత్వమున్న మనిషి ఉత్తమ మానవుడిగా తీర్చిదిద్దబడతాడు. మృదుత్వము ధీరుని లక్షణమే గాని - భీరుని లక్షణముగాదు. మనస్సులో కాఠిన్యమున్న మనిషి జీవితముయొక్క పైభాగమును మాత్రమే చూడగలడు గాని - జీవితముయొక్క లోతులను చూడలేడు.

ఆత్మ విద్యకు మృదుత్వము అత్యంత ముఖ్యము. మానవుడు చేసిన పోరాటములు, సాధించిన విజయములు ఆత్మ విద్యతో పోల్చుటకు సరిపోవు. ఆత్మ వైభవముతో పోల్చుటకు జీవితం ఏపాటిది?

19. హ్రీః:-

హ్రీః అంటే సిగ్గు. చేయరాని పనులు చేయుటకు సిగ్గు పడాలి. చెడు పనులు వలన, చెడు తలంపుల వలన మానవుడు శారీరకముగా, మానసికముగా, నైతికముగా పతనమవుతాడు. మూలములో నాశనమౌతాడు. ఆత్మ కేంద్రము మన హృదయములోనున్నప్పటికి కుతంత్రముల వలన అది గోచరించుటలేదు. అన్ని విధముల ప్రయత్నము చేసి ఆత్మ పదవిని అందుకోలేకపోతే - మానవుడు అమృతస్థితిని పొందలేడు.

శరీరము, మనస్సు, బుద్ధి - యివన్నీ గుల్లలు. సాక్షి మాత్రమే వాటిని చైతన్యముతో నింపుతున్నది. సాక్షి రూపములో ప్రాకాశిస్తున్న బ్రహ్మమును అనుభవములోనికి తెచ్చుకొనుటకు మన అవేశములను అదుపులోపెట్టుకోవాలి. గాలిమేడలు కట్టకూడదు. నిషిద్ధకర్మలు గనుక ఆచరిస్తే - ఈశ్వరానుగ్రహానికి దూరమౌతాము, జపము సరళముగా సాగదు, ధ్యానాభివృద్ధి కుదరదు. దుర్వాసనలను విడిచిపెట్టుటకు ఈశ్వరభక్తి, ప్రాణాయామము, ఆత్మ విచారణ అవసరము.

సిగ్గుపడవలసిన పనులు చేయకుండా జాగ్రత్తపడాలి. చేసిన చెడుపనుల యొక్క ప్రభావము అనుభవములోనికి వచ్చినప్పుడు మాత్రమే తెలుస్తుంది. మంచి చేసిన వాడికి సద్గతి - చెడు చేసిన వాడికి దుర్గతి తప్పదు. ఇది ప్రకృతి నియమం! పూర్వజన్మలలో జీవుడు చేసిన చెడ్డపనులే ఈ జన్మలో దుష్ట సంస్కారములుగా వ్యక్తమవుతున్నవి. దుష్టకర్మ ప్రారంభములో ప్రీతిగా ఉన్నప్పటికి పరిణామములో దుఃఖమును తీసుకువస్తుంది. కట్టెలతో పనిలేకుండానే చింత శరీరమును దహించి వేస్తుంది. కుచింతలే భవిష్యత్తులో వికృతరూపాలు ధరిస్తాయి. అంతస్తుకు తగని పనిని చేయకూడదు.

కొంతమంది మతాన్ని, భక్తిని ఆసరాగా చేసుకొని సమాజములోని అసమానతలకు, అశాంతికి కారణమౌతున్నారు. జీవుడు తాను చేసిన కుచేష్టల ఫలితమునుండి తాత్కాలికముగా తప్పించుకున్నప్పటికి దేహాంతరములో, లోకాంతరములో అనుభవించక తప్పదు. అప్పటివరకు వాటిని ప్రకృతి తన గర్భములో దాచి ఉంచుతుంది. జీవితము యొక్క అస్థిత్వమును గౌరవించేవాడు లోకమునకు క్షోభను కలుగజేయడు. పరమాత్మ పవిత్రులకు పవిత్రుడు. పరమాత్మ ప్రీతికొరకు పనులు చేసి పరమాత్మలో ఐక్యభావనను పొందాలి - అదే జీవిత గమ్యం! మంచిని పెంచుకుంటే చెడుకు దూరమౌతాము - జీవితములో అపహాస్యము పొందనక్కరలేదు. ధైర్యముపట్ల దీర్ఘ శరణాగతి గనుక కలిగిఉంటే దుష్టముమీద విజయమును సాధించవచ్చును.

20. అచాపలం :-

మనస్సుతోగాని యింద్రియములతోగాని అవసరము లేని పనులు చేయకుండుటను ఆచపల్యమని అంటారు.

నరుడు నారాయణుడగుటకు, జీవస్థితి నుండి శివస్థితిని పొందుటకు అచాపల్యము అవసరము. చాపల్య మున్నంతకాలము

మానవుడు సామాన్య స్థితి నుండి ఉన్నత స్థితికి ఎదుగలేడు. చాపల్యమునకు లోనై దేవతలు కూడ శపించబడ్డారు.

అచాపల్యము శాంతిని, విశ్రాంతిని, ప్రేమను, దయను పెంచుతుంది. చపలత్వమున్న చోట వ్యర్థమైన చింతలు, వ్యర్థమైన కోరికలు, వ్యర్థమైన పనులు గూడుకట్టుకుంటాయి. క్రమశిక్షణ కొరవడుతుంది. చపలత్వమున్న మనిషి సాటిమనిషిని ప్రేమించలేడు. కనిపిస్తున్న మనుష్యులనే ప్రేమించలేనివాడు కనిపించని దేవుణ్ణి ఎలా ప్రేమించగలడు?

అన్ని ఇంద్రియములను స్వాధీనము చేసుకున్నవాడు మాత్రమే అచాపల్య స్థితిని అందుకుంటాడు. అనచాపల్యము ఆర్థికాభివృద్ధిని సాధించలేకపోయినా - శాంతి సామ్రాజ్యమును స్థాపించుటకు సహాయపడుతుంది. భువినుండి దివికి వెళ్ళుటకు వంతెనగా ఉపయోగపడుతుంది. పూజలు, జపాలు అచాపల్య స్థితిని పొందుటకు సహాయపడునే గాని అవి జీవిత గమ్యము మాత్రము కాదు. మనస్సును శుద్ధిచేసుకొనుటకు జీవితము పొడుగునా పోరాటము సాగించాలి. పూర్వజన్మలకు, ఈ జన్మకు సంబంధముంటుంది. అనేక జన్మల కృషి ఫలితంగా సంస్కారమేర్పడుతుంది. సంస్కారము సహాయముతో మనో నిగ్రహమును సాధించవచ్చును. గర్వమున్న మనిషికి నిగ్రహము సాధ్యము కాదు. నిగ్రహము లేనివాడు కామక్రోధముల యొక్క వేగమును తట్టుకోలేడు. సజ్జనులతో సాంగత్యముచేసి సంస్కారమును పెంచుకుంటే మనో మూలము తెలియబడుతుంది.

పాపము, అహంకారము - ఈ రెండూ చిత్తచాపల్యమునకు కారణములు. చిత్తశుద్ధి కలిగితే చిత్తచావల్యము ఉండదు. బాహ్యపరిస్థితుల వత్తిడికి పవిత్ర హృదయము లొంగదు, హెచ్చు తగ్గులకు లోనుకాదు. యోగాభ్యాసము వలన చాపల్యము నశిస్తుంది. చపలత్వము లేనివాడికి ఈ లోకములో పొందతగిన దేముంది?

మనస్సులోనున్న దోషములు బయటికి పోకుండా మనిషికైవల్యమును పొందలేడు. నిశ్చలమనస్సు మాత్రమే స్వరూపమును పొందుతుంది - దుఃఖమును హరిస్తుంది.

మనస్సును బాగుచేసుకోటానికి మతము అవసరము. అందువలన మనిషికి మతముతోనున్న సంబంధమును తెంపకూడదు. మతములోని అప్రధాన విషయములను విడిచిపెట్టి, మతసారమైన ఆత్మవిద్యను అలవర్చుకోవాలి. కొన్ని దేశాల ప్రజలకు వ్యాపారమంటే మక్కువ - కాని మన దేశ ప్రజల మీద మత ప్రభావము ఎక్కువ. భగవంతుడు మనకిచ్చిన అవకాశములను దుర్వినియోగము చేయకూడదు. వచ్చిన అవకాశమును సద్వినియోగము చేసుకొనుట వివేకవంతుని లక్షణము.

ధర్మమును ఆచరిస్తే మనస్సు చల్లబడుతుంది - ఆనందపదవి అందుతుంది. సత్యాన్వేషణయే మనస్సు యొక్క పనిగా ఉండాలి. మనోవికాసము పొందుటకు స్వల్ప సంతోషములకు లోనుకాకూడదు. తర్కము వలన మనస్సు లొంగదు. అనుదినము మనస్సుకు క్లీనింగు అవసరము. మనస్సులోనున్న లోపాలే మనస్సుకు పుండ్లు. వాటిని భక్తి అనే జలముతో కడిగి, శుభ్రము చేసి, మనస్సును జ్ఞానసముపార్జనకు సమర్థవంతముగా తయారుచేయాలి. నిజమును చూసిన మనస్సుకు చపలత్వముండదు.

"నామనస్సు కదలమంటే కదులుట లేదు" అన్నారు ఒక సందర్భములో శ్రీ రమణేశ్వరుడు. అచాపల్యమే అదృష్టము!

21 తేజ :-

అంటే-తెలివి, తేజస్సు, ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ, ప్రకాశము, బుద్ధి సూక్ష్మత!

ఒక విషయాన్ని తొందరగా అర్థము చేసుకునే శక్తి గనుక ఉంటే - అదే బుద్ధిసూక్ష్మత. కష్టము తనవరకు వస్తే ఎవరికైనా తెలుస్తుంది. కానీ ఎదుటివారికి ఎవరికైనా కష్టము వస్తే - వారికి ఆ కష్టము

ఎందుకువచ్చినదో తెలుసుకొని, ఆపని మనము చేయకుండా ఉండగలిగితే - అదీ బుద్ధి సూక్ష్మత.

ఎదుటివారు మిమ్మల్ని అవమానపరచటానికి ప్రయత్నించినప్పటికీ - మీలో వికారము కలుగకపోతే - మీరు ప్రతిభావంతులు. ఒకవేళ ఎదుటివారు మిమ్మలను పొగిడితే - ఆ పొగడ్తలకు గనుక మీరు లొంగిపోతే మీరు ప్రతిభావంతులు కాదు. అసత్యానికి లొంగిపోయే వాడు ప్రతిభావంతుడు ఎలా అవుతాడు? సమాజపరిస్థితులు మారవచ్చును, దేశకాలమాన పరిస్థితులు మారవచ్చును, ఆర్థిక పరిస్థితులు మారవచ్చును - కానీ, ప్రకృతి చూపే ప్రలోభాలకు గనుక మీరు లొంగిపోతున్నంత కాలము మీ ప్రాణశక్తి ఖర్చై, మీ తేజస్సు క్షీణిస్తుంది.

వాల్మీకి మహర్షి రామాయణములో ఒకమాట చెప్పాడు - "ఇంట్లో డబ్బులు ఎక్కువగాఉన్నా, ఇంటిలో ఏదైనా కష్టము వచ్చినా, ఎప్పుడైనా ఏదైనా ప్రమాదములో చిక్కుకున్నా - మనస్సును నిగ్రహించుకొనుట ఎంతటివారికైనా కష్టము" అని చెప్పాడు. కష్టమని చెప్పాడేగాని అసాధ్యమని మాత్రము చెప్పలేదు. మనో నిగ్రహము లేకుండా సూక్ష్మబుద్ధిని పెంచుకోలేము.

ప్రతిభావంతులు, కష్టజీవులు మాత్రమే దేశానికి నిజమైన సంపద, సమాజములోని దోషములను తొలగించుటకు ప్రతిభావంతుల కృషి అవసరము. ప్రతిభ ఎక్కడున్నా, ఏరూపములో ఉన్నా దానిని గుర్తించటానికి కూడ ప్రతిభ అవసరము. నాగరికత అభివృద్ధికి ప్రతిభ అవసరము. సాంఘిక, విద్యా, వైద్య, ఆర్థిక, వ్యవసాయ, రాజకీయ రంగములలో ప్రతిభావంతులు ఎంతగానో కృషిచేస్తున్నారు. ప్రతిభ ఎక్కడ కనిపించినా దానిని ప్రోత్సహించుట అవసరము.

క్రమశిక్షణ, సత్ప్రవర్తన - ఇవి రెండూ ప్రతిభను నడిపితే అది ఉజ్వలముగా ప్రకాశిస్తుంది. ఎంత సంపద ఉన్నప్పటికీ తెలివి గనుక

లేకపోతే బ్రతుకుకూడ కష్టమే. ప్రతిభావంతులు, పవిత్రులు మాత్రమే మానవజాతికి నాయకత్వము వహించి, ప్రపంచ చరిత్రను సృష్టించారు. సమాజానికి వెలుగును చూపించారు.

సత్యాన్వేషణకు ప్రతిభ అత్యంత ముఖ్యము. స్వరూపము సూక్ష్మబుద్ధికి మాత్రమే అందుతుంది గానీ స్థూల బుద్ధికి అందదు. సూక్ష్మ బుద్ధి సహాయముతో కామక్రోధములను తొలగించుకుంటే జీవుడు జ్ఞాని అవుతాడు. బుద్ధి వికాసమునకు తోడ్పడే వాతావరణమును మానవుడు కల్పించుకోవాలి. సజ్జనులతో సహవాసము చేసి సభ్యతను పెంచుకుంటే బుద్ధి శుద్ధమై చైతన్యములో లయమౌతుంది. ప్రేమతో పనిచేస్తే ప్రతిభ పెరుగుతుంది. ప్రతిభ లేకపోతే ప్రగతి ఆగిపోతుంది.

22. క్షమః :-

అంటే ఓర్పు - సహనము! ఎటువంటి ప్రతికూల పరిస్థితులు ఎదురైనప్పటికి మనస్సులో వికారము లేకుండా సమానముగా ఉండగలిగితే - అదే క్షమ.

జీవితంములో ఓర్పు చాలా ముఖ్యము. ఓర్పుగలవాడు మాత్రమే జయాపజయములు సమానముగా స్వీకరించగలడు. ఓర్పుతో చేసే పని ధ్యానముతో సమానము. ఓర్పు మాత్రమే కామక్రోధములను కాల్చి బూడిద చేయగలదు. దేహప్రార్థమును ఓర్పుతో సహించే వాడికి కొత్త వాసనలు పుట్టవు - శరణాగతి అలవడుతుంది - హృదయము యొక్క లోయలలోనికి దిగగలుగుతాడు. నీరు పల్లమునకు ప్రవహించునట్లు - ఓర్పుగలవాడినే సత్యము వరిస్తుంది.

పంచభూతములలో భూమిని క్షమాగుణముతో పోలుస్తారు. అవతారములలో శ్రీరామావతారము క్షమాగుణానికి ప్రతీక.

శారదామాత శరీరము విడిచిపెట్టేముందు మూడు మంచిమాటలు

చెప్పమని శారదానంద అడిగితే "సహనం, సహనం, సహనం" అని ఒకే మాటను మూడుసార్లు చెప్పినది. ఆధ్యాత్మిక మార్గములో పయనించే వాడికి సహనము ఎంత ముఖ్యమో ఆమె మాటలలో మనకు అర్థమౌతున్నది.

క్షమలేనివాడు అజ్ఞానమును అలంకరిస్తాడు. క్షమగలవాడు సమాజమును అలంకరిస్తాడు. క్షమలేని జీవి, క్షమలేని జాతి నశించిపోతుంది.

23. ధృతి :-

అంటే ధైర్యము, ధైర్యము లేని వాడికి దైవసాక్షాత్కారము కలుగదు.

ధైర్యము లేనివాడు దేహబుద్ధిని విడిచిపెట్టలేడు.

శారీరక ఆరోగ్యమునకు, మానసిక ఆరోగ్యమునకు ధైర్యము అవసరము. పరిస్థితులు అనుకూలముగా నున్నా - ప్రతికూలముగా నున్నా ధైర్యవంతుడు ఎప్పుడు ఎక్కడ ఏ పని చేయాలో అప్పుడు అక్కడ ఆ పని చేస్తూనే ఉంటాడు. చింతాకంత చింతకూడా లేకుండా జీవనయాత్ర సాగిస్తాడు.

ధైర్యము జ్ఞాపకశక్తిని, మేధాశక్తిని అభివృద్ధి చేస్తుంది. ధైర్యము ఆభరణము వంటిది. అది అనుకరణకు అంగీకరించదు.

ధైర్యము లేకుండా స్వేచ్ఛామండలము లోనికి ఏ మానవుడు ప్రవేశించలేడు. ధైర్యము కొరవడిన మానవుడు సత్యాన్వేషకుడు కాలేడు - హృదయ దౌర్బల్యము నుండి బయటపడలేడు. ధైర్యములేని వ్యక్తికి, జాతికి పురోగమనము ఆగిపోతుంది. ప్రపంచంలో నున్న సంపద ధైర్యవంతుడికే సొంతమౌతుంది. ధైర్యమే లక్ష్మి!

"ధైర్యమే అన్ని రోగములకు ఔషధము వంటిది" అన్నాడు భారతంలో భీష్మాచార్యులు.

24. శౌచం:-

అంటే శుచి, శుభ్రత! బాహ్యములో శుచి ఎంత అవసరమో - అంతరంగములో కూడ శుచి అంతే అవసరము. ప్రతీవ్యక్తికి రెండు దేహములున్నవి. ఒకటి స్థూలదేహము. రెండు సూక్ష్మ దేహము. స్థూలదేహములోనున్న దోషములు దేహము కాలినప్పడు కాలిపోతాయి. కానీ, సూక్ష్మ దేహమైన మనస్సులోనున్న దోషములు మరుజన్మకు కూడ వెంట వస్తాయి.

శుచి లేకుండా మానసిక ఆరోగ్యము సాధ్యపడదు. మనస్సుయొక్క స్వరూపము తెలియనివాడు, దానిని వశము చేసుకోలేనివాడు తనను తాను ఉద్ధరించుకోలేడు. శుచి లేనివాడికి ఆధ్యాత్మిక స్పందన కలుగదు. వాడు అహంకారము నుంచి విడుదల పొందలేడు. ఇంద్రియ నిగ్రహము, మనో నిగ్రహము గలవాడు మాత్రమే పరిశుద్ధుడౌతాడు - పరమాత్మను దర్శిస్తాడు.

మనము పొట్ట విషయములో జాగ్రత్త పడుతున్నాము గానీ - బుద్ధి విషయములో శ్రద్ధ తీసుకొనుటలేదు. బుద్ధిని శుద్ధి చేసుకొనకపోతే జ్ఞానము దిశలో ఎదగలేము. సెక్సుశుద్ధి, ద్రవ్యశుద్ధి - ఇవి రెండూ లేకుండా దైవ సాక్షాత్కారము కలుగదు. శుచిలేకపోతే మనో నిగ్రహము సాధ్యము కాదు. ఈనాటికైనా ఏనాటికైనా శుచిలేని వాడు ప్రకృతి బంధము నుండి విడుదల పొందలేడు.

భగవంతుడు చెప్పినట్లుగా నడుచుకుంటే దేహగతమైన శుచి, భగవంతుణ్ణి ధ్యానము చేస్తే మనోగతమైన శుచి లభ్యమౌతాయి. శుచిగల వాడికి అందరి హృదయములలోను ప్రకాశిస్తున్న పరమాత్మ కనిపిస్తూనే ఉంటాడు. వాడు పంచభూతములలో కూడ పరమాత్మను దర్శించగలడు.

శుచిలేని వాడికి గతి లేదు.

25. అద్రోహః :-

పరులకు ద్రోహము చేయకుండుట అద్రోహము. ఎదుటివారు మిమ్ము ద్వేషించినప్పటికీ, దూషించినప్పటికీ, మీకు అపకారము చేసినప్పటికి - మీరు తిరిగి ప్రతీకారము చేయగల శక్తి మీకు ఉన్నప్పటికీ - మీరు అపకారము చేయకూడదు - ద్రోహము తల పెట్టకూడదు. ద్రోహము తెలివికాదు. తెలివి స్పష్టంగా, సరళంగా, సూక్ష్మంగా, దృఢంగా ఉంటుంది.

ద్రోహచింతన ఉన్నవాడు పనిచేయకుండా ఫలితాన్ని అనుభవించాలని అనుకుంటాడు. వాడికి కృతజ్ఞత యొక్క స్వరూపము కూడ తెలియదు. అట్టివారి స్నేహములు చిరకాలము నిలబడవు. ప్రతీ ద్రోహి సమాజములో వున్న కుళ్ళును పెంచుటకు సహకరిస్తాడు.

ద్రోహచింతన సమాజములో ఉపద్రవాన్ని తెస్తుంది - అశాంతిని, అసుఖమును, అజ్ఞానమును పెంచుతుంది. సమాజానికి చేయగలిగితే మంచిని చేయాలి - మంచి చేయలేకపోతే కనీసము మంచి జరుగుతుంటే చూసి సంతోషించాలి. దాని వలన కూడ పుణ్యము వస్తుంది. మంచి కార్యమును చెడగొట్టితే అది ద్రోహము. దాని వలన పాపము వస్తుంది.

ద్రోహచింతన సాధకుడికి తగదు. ద్రోహచింతన ఉన్నవాడి మనస్సు మలినమైపోతుంది. వాడికి ధ్యానము కుదరదు - వివేకము పెరగదు. శాశ్వతమైన ఆత్మజ్ఞానమును సముపార్జించుటకు కావలసిన సామాగ్రిని సమకూర్చుకొనుటకు ద్రోహచింతన అడ్డుపడుతుంది. ద్రోహబుద్ధి ఉన్నవాడికి భక్తి రుచికూడ తెలియదు.

ద్రోహబుద్ధి ఉన్నవాడు దురాత్ముడౌతాడు గాని మహాత్ముడు కాజాలడు. ద్రోహికి దైవ సాక్షాత్కారము సిద్ధించదు.

26. నాతిమానితా:-

అంటే తనను యితరులు గౌరవించాలనే భావన లేకుండుట.

"దేహము నేను" అను తలంపే అన్ని తలంపులకు మొదటి తలంపు. ప్రథమ తలంపు, ప్రధాన తలంపు, పునాది తలంపు. ఈ మొదటి తలంపునే అహంకారమని అంటారు. అహంకారమునకు ఇతరులు ఉన్నారుగానీ - ఆత్మకు ఇతరులు లేరు. ఇతరుల పొగడ్తలను ఆశించుట అహంకార లక్షణము. ఇతరులు తనను పూజించవలెనను తలంపు కలిగివుంటే అహంకారము పెరుగుతుంది. దోషములు పెరిగిన కొలది అహంకారము చిక్కబడుతుంది.

కీర్తి కాంక్షను తొలగించుకోలేకపోతే జ్ఞానోదయము కాదు. కీర్తిగాని, అపకీర్తిగాని జ్ఞాని యొక్క హృదయమును తాకవు. గౌరవము పొందాలని అనుకొనుట ఒక మానసిక వికారము. కాలక్రమములో ఆ వికారమే ఆవేశముగా మారుతుంది - అనర్థాలకు దారితీస్తుంది. నిర్వికారస్థితిని పొందితేనేగాని ఈ ఆవేశమునుంచి విడుదల పొందలేము.

కామక్రోధములులాగే కీర్తిని సంపాదించాలనే తపన కూడ ఆత్మజ్ఞాన సముపార్జన అవరోధము. ఉన్నది ఒక్కటే వస్తువు - దానిని గ్రహించిన బుద్ధిమంతుడు పూజింపబడాలనే తలంపునుంచి శాశ్వతంగా విడుదల

పొందుతాడు. వ్యక్తులను కాకుండా పరమార్థమును చూసే వాడికి కీర్తికాంక్ష నశిస్తుంది. దైవమునందు, శాస్త్రమునందు, సద్గురువునందు సజీవమైన విశ్వాసముంటే గౌరవింపబడాలనే బలహీనత నుండి బయట పడవచ్చును.

"భవన్తి సంపదం దైవీ మభిజాతస్య భారత" ఓ అర్జునా? నీవు ఈ దైవీ సంపదకు అర్హత గలిగి పుట్టావు కనుక నీవు తప్పక తరించి తీరతావు - నీవు విచారపడకు" - అని పరమాత్మ వాసుదేవుడు అర్జునుడికి దైవీగుణములను వివరించాడు.

ముగింపు మాట

భగవంతుడు వాసుదేవస్వామి దైవీ సంపద గూర్చి ముచ్చటగా మూడు శ్లోకాలలో వివరించాడు. దైవీ సంపద గలవాడికి భగవంతుని అవసరము లేకపోతే - మరి ఎవరికి కావాలి?

దైవీ సంపద మానవుణ్ణి అజ్ఞానము నుండి విడుదల చేస్తుంది. ప్రకృతి గుణములనే త్రాళ్ళచేత బంధించబడిన సామాన్య మానవుడు దైవీ సంపదను సంపాదించుకొని విడుదల పొందవచ్చును. రత్నాకరుడనే దోపిడీ దొంగ దైవీ సంపదను ఆర్జించుకొని వాల్మీకి మహర్షిగా పరిణామము చెందినాడు. విభీషణుడు అసుర కుటుంబములో జనన్మించినప్పటికి అతనిలో నున్న దైవీ గుణముల సహాయముతో శ్రీరామచంద్రమూర్తిని ఆశ్రయించి దేవతగా పరిణామము చెందినాడు. దైవీసంపద లేనివాడికి శరణాగతి అసాధ్యము. శరణాగతి లేనివాడు శాంతిని పొందలేడు. కాంతిని చూడలేడు.

భగవంతుడు ఆత్మరూపములో అందరి హృదయములలోను ప్రకాశిస్తున్నాడు. అంతటా వ్యాపించి ఉన్నాడు. అట్టి దైవమును సమదృష్టి లేకుండా సాక్షాత్కరించుకొనుట సాధ్యము కాదు. సమదృష్టి సహజయోగము. ఎవరు ఏ యోగములో ప్రయాణము చేసినా, ఎవరు ఏ మత సిద్ధాంతము ప్రకారము అనుష్టానములు చేసినా, ఎవరు ఏ కులమునకు, ఏ జాతికి, ఏదేశమునకు చెందిన వారైనప్పటికీ - దైవీ సంపదలేని వారు సత్య సాక్షాత్కారమును పొందుట సాధ్యము కాదు.

మనస్సు, వాక్కు, కాయము - వీటిని త్రికరణములని అంటారు. వీటిలో మనస్సు అత్యంత ముఖ్యమైనది మనస్సు విశాలమగుటకు దానిలోతు పెరుగుటకు దైవీసంపద సహకరిస్తుంది. మెదడులేని

మనుష్యులు దైవీసంపదను గౌరవించలేరు. కాముకుడు, అహంకారి దైవమును దర్శించలేరు. దైవీ గుణములు గలవాడు మాత్రమే - కామము యొక్క వలనుండి, అహంకారము యొక్క బంధమునుండి బయట పడగలడు. దైవీ సంపద గలవారు కాలక్రమములో దేవతలు అవుతారు. భగవంతుడు చెప్పినట్లుగా నడుచుకునేవారు దేవతలు - భగవంతుడు చెప్పిన మాటలను తిరస్కరించి ప్రవర్తించువారు రాక్షసులు.

దైవీగుణములు గలవాడికి ప్రతిఫలము పట్ల ఆశగాని, ప్రతీకారము తీర్చుకోవాలనే తలంపుగాని ఉండనే ఉండదు. దైవీ సంపద గలవాని హృదయము నుండి శాంతి. అతని చూపులనుండి వెన్నెల పరిసరములకు ప్రసరిస్తుంది. చేపకు బురద అంటనట్లు - దైవీ సంపద గలవాడు ద్వేషించేవారి మధ్యన ఉన్నప్పటికీ - ఆ ద్వేషము అతనిని తాకదు. దైవీ సంపద గలవారు మాత్రమే ఈ లోకములో ఆత్మ సామ్రాజ్యమును స్థాపించుటకు సహాయ సహకారములు అందిస్తారు. దైవీసంపద గలవారు ఏ దేశములోనున్నా, ఏ మతములోనున్నా, ఏ కులములోనున్నా వారు పూజార్హులే!

కోరికలు దుఃఖమునకు కారణము. దైవీసంపద మానవుణ్ణి కోరికలు లేని స్థితికి తీసుకొని వెళుతుంది. కోరికలకు, దైవమునకు ఒకచోట నివాసము పొసగదు. కోరికలను ధ్యానించేవాడు దైవమును పొందలేడు. సుగుణరాశిని దైవీ సంపద అని అంటారు. సుగుణముల వలన కోరికలు పలుచబడతాయి.

సమాజ కళ్యాణము కోసము పనిచేయుట కష్టమే! కాని సుగుణములు గలవాడు మాత్రము మంచిని యిష్టముతోనే చేస్తుంటాడు. అతని మనస్సు ప్రశాంతము - అతని వాక్కు ప్రశాంతము - అతని పని ప్రశాంతము.

రూపము కంటే గుణమునకు, గుణము కంటే జ్ఞానమునకు ఆకర్షణ ఎక్కువగా ఉంటుంది. జ్ఞానమునకు మించిన శక్తి గాని, మహిమగాని

ఈ లోకములో లేనేలేదు. మహిమల వలన ఇంద్రియ నిగ్రహముగాని, మనో జయముగాని సాధ్యము కాదు - సుగుణముల వలన మనోనిగ్రహము సాధించబడుతుంది. మహిమల వలన వచ్చే మార్పు కేవలము తాత్కాలికము మాత్రమే - అదినిలబడదు.

సుగుణము! వివేకమును పెంచితే - దుర్గుణములు అవివేకమును పెంచుతాయి. ధనము, కీర్తి - లౌకిక పదవులను తీసుకుని రావచ్చును. కాని సుగుణములు ఆత్మ పదవిని, ఆనంద పదవిని సాధించి పెడతాయి. సుగుణములేని నిజమైన ఐశ్వర్యము. ఆ ఐశ్వర్యము తరగదు, కరగదుజ. సుగుణ సంపద గలవాడికి మాత్రమే సహనశక్తి అభివృద్ధి అవుతుంది. సుగుణములు మాత్రమే బుద్ధిని శుద్ధిచేయగలవు. గుణవంతుడు మాత్రమే దైవానుగ్రహమునకు పాత్రుడౌతాడు. దైవాను గ్రహము పొదినవాడికి అసాధ్యమంటూ ఏది లేదు. సుగుణ సంపదను అభివృద్ధి చేసుకున్నవాడు ఆ ఎత్తులో నుంచి క్రిందకు దిగడు.

దైవ సంపద వలన రమణుడు మహర్షి అయినాడు. రామకృష్ణుడు పరమహంస అయినాడు. గాంధీ మహాత్ముడు అయినాడు. తిలక్ లోకమాన్యుడు అయినాడు. సుగణములు ఉన్నవారు మహాత్ములౌతారు - దుర్గుణములున్నవారు దురాత్ములౌతారు. గుణములేనివాడికి జ్ఞానము రాదు. జ్ఞానము లేకపోతే జీవితగమ్యమైన మోక్షసుఖమును పొందలేడు. సుగుణముల వలన మాత్రమే మనస్సు బంగారమౌతుంది. సాహసము లేకపోతే సుగుణ సముపార్జన సాధ్యముకాదు. సుగుణరాశి వలన వ్యాధినిరోధక శక్తి కూడా పెరుగుతుంది.

ఉన్నది ఆత్మ ఒక్కటే! మనకు కనిపించేది - మాయ, ప్రకృతి, అవిద్య! ఈ మాయను, ఈ ప్రకృతిని, ఈ అవిద్యను దాటుటకు సుగుణముల సహాయము అత్యంత అవసరము. పూజ చేయుటకు పువ్వులు, జపము చేయుటకు జపమాల అవసరము. కానీ, బాహ్యాపరికరములతో నిమిత్తము లేకుండానే సుగుణములను సంపాదించవచ్చును.

సుగుణములు లేనివాడికి సుగుణముల విలువ తెలియదు. కనుక వాటిని సంపాదించుటకు ప్రయత్నము చేయడు. సహృదయము లేనివాడు గీతను లోతుగా అధ్యయనము చేయలేడు. భగవంతుని ధ్యానించలేడు. గుణవంతులే భవిష్యత్తులో ఉజ్వలముగా ప్రకాశించగలరు. గుణవంతులే శాంతికి, సుఖమునకు వారసులు. దైవ సంపదకు మించిన సంపద లేదు. ఆత్మ లాభమునకు మించిన లాభము లేదు. కనుక అన్ని విధముల శ్రమపడి పనిచేసి సుగుణములను అభివృద్ధి చేసుకోవలెను.

శాంతిని పొందుటకు గీతలో అనేక మార్గములను భగవంతుడు సూచించాడు. భక్తి వీధిలో ప్రయాణము చేసినా, జ్ఞాన వీధిలో ప్రయాణము చేసినా ఆత్మానుభవమునే గమ్యముగా పెట్టుకోవాలి. దైవ సంపద ఆత్మ జ్ఞానము కానప్పటికీ "ఆత్మజ్ఞానానుభవము" అను గుమ్మము దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళి విడిచిపెడుతుంది. ఆత్మజ్ఞాని అశరీరుడు. అశరీరునకు అదృష్టమేమిటి - దురదృష్టమేమిటి? ఇష్టమేమిటి - అయిష్టమేమిటి?

భరతీయ సంస్కృతికి భగవద్గీత హృదయము. ఎందరో కళాకారులకు, రచయితలకు, వక్తలకు, రాజకీయవేత్తలకు, న్యాయవేత్తలకు, శాస్త్రవేత్తలకు, తత్వవేత్తలకు భగవద్గీత స్ఫూర్తిని, ఉత్తేజమును కలిగిస్తున్నది.

తీరికవేళలో గీతను చదువుతూ గడుపుట మంచిది. గీతా పారాయణము మనస్సులో నున్న మాలిన్యమును తొలగిస్తుంది. గీత చెప్పిన సలహాలను, చేసిన హితోపదేశములను పాటించండి. గీతను ఉపదేశించిన వాసుదేవస్వామిని కృతజ్ఞతతో స్మరించండి. భగవంతుడు మానవరూపము ధరించి మానవ జాతికి గీతా గ్రంధమును బహూకరించాడు. గీతా విద్యార్థులు సత్యాన్వేషకులుగా మాత్రమే కాకుండా సమాజసేవకులుగా కూడ పేరుపొందాలి.

దైవీ సంపదను సంపాదించుకొండి. అది పరమాత్మతో సంగమమును చేకూర్చుతుంది. చౌకబారు ధనం కోసం, చౌకబారు పేరుకోసం ఆశపడి

దైవ సంపదకు దూరమగుట వివేకవంతమైన పనికాదు దైవీ సంపద నిగ్రహమునిస్తుంది, మనస్సును పునీతము చేస్తుంది. జ్ఞానమును ప్రసాదిస్తుంది. దైవీ సంపదలేనివారి బ్రతుకులు భవిష్యత్తులో చితికిపోతాయి.

గీతను చదవండి! చదివించండి!! తరించండి!!!

మరి శలవు

ఓం తత్ సత్

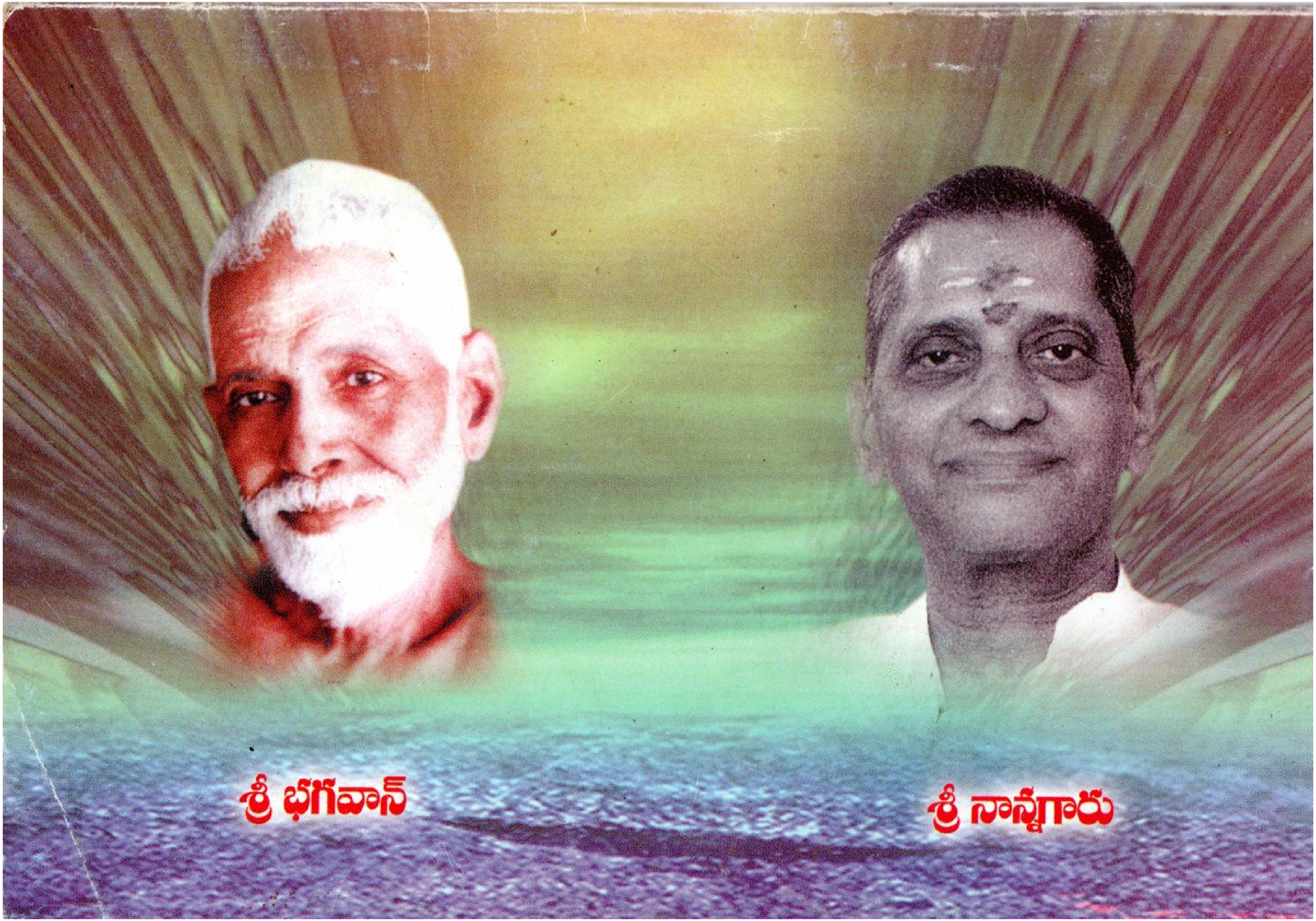
శ్రీ భగవాన్
శ్రీ నాన్నగారు